

بارم‌بندی

دروس دوره دوم
متوسطه نظری

پایه دوازدهم

وضعیت زرد

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

صفحه	عناوین
۴	دین و زندگی ۳ تجربی / ریاضی / فنی و حرفه‌ای و کار دانش
۶	دین و زندگی ۳ انسانی
۸	تعلیمات دینی ویژه اقلیت‌های دینی ۳
۹	عربی، زبان قرآن ۳ تجربی / ریاضی
۱۷	عربی ۳ تخصصی انسانی
۲۶	عربی، زبان قرآن ۳ معارف
۳۲	عربی، زبان قرآن ۳ فنی حرفه‌ای / کار دانش
۳۵	مطالعات فرهنگی (تحلیل فرهنگی) (انسانی)
۳۶	فارسی ۳
۳۷	نگارش ۳
۳۸	فارسی و نگارش ۳
۴۰	علوم و فنون ادبی ۳
۴۱	زبان انگلیسی ۳
۴۴	فلسفه ۲
۴۵	جغرافیا ۳
۴۶	تاریخ ۳
۴۸	جامعه‌شناسی ۳ انسانی
۴۹	علوم اجتماعی (هویت اجتماعی) مشترک کلیه رشته‌ها به جز انسانی و معارف
۵۰	تربیت بدنی ۳
۵۳ و ۵۲	مدیریت خانواده و سبک زندگی پسران
۵۴	مدیریت خانواده و سبک زندگی دختران
۵۵	سلامت و بهداشت
۵۷	ریاضیات ۳ (تجربی)
۵۸	هندسه ۳
۵۸	ریاضی و آمار ۳ (انسانی)
۵۹	ریاضیات گسسته
۵۹	حسابان ۲ (ریاضی)
۶۰	فیزیک ۳ ریاضی
۶۱	فیزیک ۳ تجربی
۶۲	شیمی ۳
۶۳	زیست‌شناسی ۳
۶۴	آمادگی دفاعی

بازمبندی درس دین و زندگی ۳ رشته‌های علوم تجربی و ریاضی، فنی و حرفه‌ای و کار
دانش پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ارزشیابی کتاب در دو بخش انجام می شود :

الف - ارزش‌یابی مستمر

۱. قرائت صحیح آیات شریفه: ۴ نمره

۲. انجام فعالیت های داخل درس (مانند تدبیر در قرآن، فعالیت کلاسی و...) و پرسش از متن: ۸ نمره

۳. حضور فعال در فرآیند تدریس و مشارکت در گفت و گوهای کلاسی: ۵ نمره

۴. پاسخ به سوال های بخش اندیشه و تحقیق: ۳ نمره

انجام پیشنهادها، نگارش مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر

اضافه می کند.

ب. ارزشیابی پایانی

- ارزش یابی پایانی نوبت اول، شامل ارزشیابی از قرائت آیات (۴ نمره) و آزمون کتبی (۱۶ نمره) می باشد.. در

بخش قرائت از هر دانش آموز از حدود دو صفحه از آیات ابتدای هر درس ، امتحان قرائت به عمل می آید.

- ارزش یابی پایانی نوبت دوم به صورت نهایی و کتبی می باشد و ۲۰ نمره کامل را به خود اختصاص می دهد

(ارزشیابی نوبت دوم **فاقد آزمون قرائت** می باشد).

بارم آزمون کتبی

پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم / دی و شهریور	عنوان
۳	۷	درس اول
۳		درس دوم
۲		درس سوم
۲		درس چهارم
۳		درس پنجم
۳		درس ششم
	۷	درس هفتم
		درس هشتم
	۶	درس نهم
		درس دهم
۴		قرائت
۲۰	۲۰	جمع

توجه:

- آیات ابتدای هر درس برای قرائت در کلاس است و صرفاً در ارزشیابی مستمر و پایانی به صورت شفاهی از دانش‌آموزان پرسیده می‌شود و نباید هیچ‌گونه سؤالی در امتحانات کتبی و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها از این آیات طراحی شود.
- ترجمه آیاتی که در مقابل صفحه قرائت و قبل از شروع درس آمده، جزء محتوای آموزشی نیست و صرفاً جهت آشنایی دانش‌آموزانی که تمایل به دانستن مفاهیم این آیات دارند، قرار داده شده است. از این قسمت در آزمون‌ها، اعم از آزمون‌های کتبی و شفاهی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، نباید سؤالی طرح شود.
- قسمت‌های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «پاورقی‌ها»، «دانش تکمیلی» و «پاسخ سوالات شما» فقط برای توسعه اطلاعات و کسب نمره تشویقی است و در امتحانات مستمر و پایانی و آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها نباید از این قسمت‌ها سؤال طرح شود.
- حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد. از مفاهیم آیات باید به گونه ای سوال طراحی شود که مرتبط با موضوعات درس باشد.

بارم‌بندی درس دین و زندگی ۳ رشته‌های علوم انسانی پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ارزشیابی کتاب در دو بخش انجام می‌شود:

الف - ارزش‌یابی مستمر شامل:

۱. قرائت صحیح آیات شریفه: ۴ نمره

۲. انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند ترجمه کردن آیات، تدبیر در قرآن، فعالیت کلاسی و...) و پرسش

از متن: ۸ نمره

۳. حضور فعال در فرآیند تدریس و مشارکت در گفت و گوهای کلاسی: ۵ نمره

۴. پاسخ به سوال‌های بخش اندیشه و تحقیق: ۳ نمره

انجام پیشنهادها، مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر اضافه می‌کند

کند

ب. ارزشیابی پایانی:

- ارزش‌یابی پایانی نوبت اول، شامل ارزشیابی از قرائت آیات (۴ نمره) و آزمون کتبی (۶ نمره) می‌باشد. در

بخش قرائت از هر دانش‌آموز از حدود دو صفحه از آیات ابتدای هر درس، امتحان قرائت به عمل می‌آید.

- ارزش‌یابی پایانی نوبت دوم به صورت نهایی و کتبی می‌باشد و ۲۰ نمره کامل را به خود اختصاص می‌دهد

(ارزشیابی نوبت دوم فاقد آزمون قرائت می‌باشد).

بارم آزمون کتبی

شماره درس	پایانی نوبت اول	پایانی نوبت دوم / دی و شهریور
درس اول	۲/۵	۷
درس دوم	۲/۵	
درس سوم	۲	
درس چهارم	۲	
درس پنجم	۲/۵	
درس ششم	۲/۵	
درس هفتم	۲	
درس هشتم		۵
درس نهم		
درس دهم		۶
درس یازدهم		
درس دوازدهم		
درس سیزدهم		۴
قرائت		
جمع	۲۰	۲۰

توجه:

۱. آیات ابتدای هر درس برای قرائت در کلاس است و صرفاً در ارزشیابی مستمر و پایانی به صورت شفاهی از دانش آموزان پرسیده می شود و نباید هیچ گونه سؤالی در امتحانات کتبی و آزمون های ورودی دانشگاه ها از این آیات طراحی شود.

۲. ترجمه آیاتی که در مقابل صفحه قرائت و قبل از شروع درس آمده، جزء محتوای آموزشی نیست و صرفاً جهت آشنایی دانش آموزانی که تمایل به دانستن مفاهیم این آیات دارند، قرار داده شده است. از این قسمت در آزمون ها، اعم از آزمون های کتبی در نظام آموزشی آموزش و پرورش و آزمون های ورودی دانشگاه ها، نباید سؤالی طرح شود.

۳. قسمت های «بیشتر بدانیم»، «پیشنهاد»، «پاورقی ها» و «دانش تکمیلی» فقط برای توسعه اطلاعات و کسب نمره تشویقی است و در امتحانات مستمر و پایانی و آزمون های ورودی دانشگاه ها نباید از این قسمت ها سؤال طرح شود.

۴. بخش های «پاسخ به یک پرسش» و «ذکر یک نمونه» جزء متن آموزشی است که در فرایند آموزش بایستی ارائه شود و از آن سؤال طرح می گردد.

۵. در آزمون کتبی، تا ۳ نمره می توان از مفاهیم آیات و ترجمه آن دسته از آیات که ترجمه آنها بر عهده دانش آموز گذاشته شده است، سوال طراحی نمود.

۶. حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد. از مفاهیم آیات باید به گونه ای سوال طراحی شود که مرتبط با موضوعات درس باشد.

بارمبندی درس تعلیمات دینی ویژه اقلیت‌های دینی ۳ - پایه دوازدهم (کلیه رشته‌ها)

دوره دوم متوسطه - سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

الف - اقلیت‌های کلیمی، زردشتی و آشوری

ارزشیابی مستمر و پایانی هر کدام ۲۰ نمره (نوبت اول، دوم و شهریور):

۱- کتاب مشترک تعلیمات ادیان و اخلاق (سال گذشته) (۱۰ نمره)

۲- کتاب اختصاصی هر یک از اقلیت‌های مذکور (۱۰ نمره)

ب- اقلیت ارمنی: به علت نداشتن کتاب اختصاصی، تمام ۲۰ نمره ارزشیابی مستمر و ۲۰ نمره ارزشیابی پایانی به

کتاب مشترک تعلیمات ادیان و اخلاق (سال گذشته) اختصاص دارد.

بارمبندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی، پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت اول (از درس اول و دوم)			
مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	مترادف و متضاد (دو جفت کلمه کنار هم نهاده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا مترادف آنها را مشخص می‌کند). / یا شش کلمه پراکنده داده می‌شود که چهار تای آنها متضاد هستند. / می‌توان این سؤال را در دل متن درک مطلب طراحی کرد. متضاد یا مترادف دو کلمه را در متن خواست و نمره درک مطلب، نیم نمره افزایش یابد.	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم) یا انتخاب گزینه مناسب برای جای خالی یک جمله	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۴/۵	۹ نمره
	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مد نظر است).	۰/۵	
	ترجمه درست دو جمله دارای حروف مشبّه بالفعل؛ یکی از دو جمله از «لیت» است.	۱/۵	
	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای قید حالت (حال) در دو شکل آن	۱	
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه، معادل‌های عربی مضارع التزامی و اسلوب شرط داخل جملات ساده و باریشه‌های ساده‌ای مانند خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «یا صَدِيقَتِي، لَا تَخْرُجِي مِنْ صَفْكِ». که در این جمله دو قرینه «یا صَدِيقَتِي» و «ضمير كِ» به دانش‌آموز کمک می‌کند تا بتواند «لا تَخْرُجِي» را درست ترجمه کند. یا در قالب مصور به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)	۲	۷ نمره
	تشخیص و انتخاب فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	۱	
	تشخیص لای نفی جنس (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش‌آموز باید لای نفی جنس را از لای نفی و لای نهی و لای جواب تشخیص دهد).	۰/۲۵	
	تشخیص حروف مشبّه بالفعل (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش‌آموز باید حرف مشبّه بالفعل را از حروف جرّ، استقبال، نفی و سایر حروف تشخیص دهد). یا به هر صورتی که قدرت تشخیص حروف مشبّه بالفعل را بسنجد.	۰/۲۵	

	۲	<p>تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ». جملات کاملاً حرکت گذاری می شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافٌ الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، حال) از هر دو نوع «حال» سؤال طرح می شود. (هر کدام ۰/۲۵ نمره)</p>	<p>ادامه ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد</p>
	۱/۵	<p>تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسمها داخل جملات کوتاه هستند).</p>	
<p>۲ نمره</p>	<p>۱</p>	<p>سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه های مناسب (سؤال سه گزینه ای)</p>	<p>د: مهارت درک و فهم</p>
	۱	<p>درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال حتی الامکان با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.</p>	

ادامه بارمبندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته‌های ریاضی و فیزیک و علوم تجربی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت دوم			
مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	مترادف و متضاد (دو کلمه داده می‌شود و دانش آموز فقط تضاد یا مترادف را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه در هم داده می‌شود و دانش آموز آنها را کنار هم به صورت مترادف و متضاد قرار می‌دهد).	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا یافتن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه	۰/۲۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم)	۰/۲۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۵	۹ نمره
	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مدنظر است.)	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبّهة بالفعل (أَنَّ، كَأَنَّ، كَيْتَ و لَعَلَّ) با تکیه بر معنای حروف مشبّهة بالفعل	۰/۵	
	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی	۱	
	ترجمه یک جمله دارای قید حالت	۰/۵	
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، معادل‌های عربی مضارع التزامی، اسلوب شرط و فعل دارای نون وقایه داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أنا دَخَلْتُ قَرْيَةَ جَدِّي أَمْسٍ.» که در این جمله دو قرینه «أنا» و «ی» در «إني» و «جَدِّي» و قید زمان «أَمْسٍ» به دانش آموز کمک می‌کنند تا بتواند «دخلت» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل‌های دشواری مانند تَهْمِسُونَ استفاده می‌شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: یا تَلَامِيذُ، لِمَ تَهْمِسُونَ فِي الصَّفِّ؟! (هَمَسَ: آهسته سخن گفت) یا در قالب مصور به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد) یا به صورت تلفیقی از حالت اول و دوم	۲	۷ نمره

۳	تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ.» جملات کاملاً حرکت گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، حال، مستثنی و مفعول مطلق) تذکر: سهم حال، مستثنی و مفعول مطلق ۱,۲۵ نمره از ۳ نمره است. تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می‌شود. ۰/۲۵ تشخیص اسلوب حصر از استثناست. ۰/۵ نمره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکداً باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شبیه صفحه ۴۰ کتاب درسی باشد.	ادامه ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).	
۲ نمره	۱ سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	۵: مهارت درک و فهم
	۱ درک مطلب (ارائه متن و طراحی چند سؤال حتی الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	

تذکرات برای طراحی سؤالات امتحانی نوبت اول و دوم و میان نوبت‌ها

۱. سؤالات امتحان کاملاً حرکت گذاری می‌شوند.
۲. صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، در حد فهم دانش آموز است.
۳. در طراحی سؤال امتحان نوبت اول، طراح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بارم‌بندی دقیقاً رعایت می‌شود.
۴. حجم اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که باید تنوع داشته باشد.
۵. در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
۶. طرح سؤال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.

۷. طرح سؤال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای امتحان میان نوبت، بارم‌بندی تعیین نمی‌شود. اگر دبیری علاقه‌مند است که بر اساس بارم‌بندی ویژه میان نوبت سؤال طرح نماید، می‌تواند این گونه عمل کند: مهارت واژه‌شناسی ۱ نمره، مهارت ترجمه به فارسی ۵ نمره، مهارت درک و فهم ۲ نمره و قواعد ۷ نمره. (این موارد صرفاً پیشنهاد است.)

در نتیجه ۵ نمره کاسته می‌شود که برای نمره شفاهی منظور می‌گردد.

(روخوانی چهار نمره و پاسخ به پرسش‌های شفاهی ساده یک نمره)

۸. در سؤال (ترجمه دقیق فعل‌ها) یک یا دو قرینه مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش - آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند. مثال: یا وَلَدٌ، رَجَاءٌ، اِسْمَعُ كَلَامَ مُعَلِّمِكَ. أَخْتِي تَكْتُبُ دَرَسَهَا. أَيُّهَا الزَّمِيلَةُ، لِمَ لَا تَدْخُلِينَ فِي غُرْفَتِكِ؟ أَنْتُمْ قَدْ وَجَدْتُمْ طَرِيقَكُمْ. إِنَّا سَنَذْهَبُ إِلَى السَّفَرَةِ غَدًا. نَحْنُ لَمْ نَجْلِسْ هُنَاكَ مِنْ قَبْلُ.

هر یک از فعل‌ها در جمله واقع است؛ ثانیاً در جمله قرینه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کنند تا دانش‌آموز موفق باشد. یکی از اهداف ارزشیابی آموزش است. آن ارزشیابی درست است که بتواند به دانش‌آموز کمک کند و او را دچار ترس و نگرانی نکند و موجب شود تا از یادگیری لذت ببرد.

در این سؤال از فعل‌هایی استفاده می‌شود که این ویژگی‌ها را داشته باشند: صحیح و سالم، پر کاربرد، دارای معنای ساده؛ لذا چنین فعل‌هایی پیشنهاد می‌شود: اِنْتَعَدَ، اَرْسَلْ، اِسْتَخْرَجَ، اِقْتَرَبَ، اِنْتَظَرَ، اِنْقَطَعَ، تَكَلَّمَ، ذَهَبَ، رَجَعَ، سَاعَدَ، سَافَرَ، شَاهَدَ، طَلَّبَ، عَلَّمَ، غَسَلَ، لَعِبَ و ...

۹. در بخش قواعد شیوه طرح سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مُنَاسِباً. أَيُّهَا الرَّجَالُ، رَجَاءٌ، ... ذَلِكَ السَّائِقُ. (سَاعِدْ □ سَاعِدُوا □)
تَرَجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ. يَا أَخَوَاتِي، مِنْ فَضْلِكُنَّ، اِرْجِعْنَ إِلَى بِيوتِكُنَّ.

۱۰. در سؤالات چندگزینه‌ای دو، یا سه گزینه ارائه می‌شود. (اما در بخش کلمات ناهماهنگ چهار کلمه داده می‌شود.)

۱۱. ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.

۱۲. طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا»، «تَعَارَفُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۳. در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طرّاحی شود و اگر از معتل سؤالی طرح شد، نباید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد. دانش آموزان در ترجمه فعل‌هایی مانند اَرْضِ، اِرْضِ، اِهْدِ، دَعْ، اُدْعُ، رُدِّ، قِ دچار مشکل خواهند شد. اگر هم در کتاب‌های درسی به کار رفته باشند باید بدون کوچک‌ترین تغییری عین همان عبارت داده شود؛ مانند: ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾

احتمال دارد دانش آموزی بداند فعلِ جمله «الْأَطْبَاءُ كَانُوا يَفْحَصُونَ الْمَرْضَى ۝». معادل «ماضی استمراری» در فارسی است؛ ولی معنای فعل «فَحَصَ» را که در پایه هشتم خوانده است بعد از پنج سال فاصله فراموش کرده باشد؛ در این صورت به او ظلم می‌شود. در چنین حالتی لازم است که معنای فعل «فَحَصَ» در برگه امتحان داده شود؛ زیرا آنچه سنجیده می‌شود ساختار معادل «ماضی استمراری» است نه معنای فعل «فَحَصَ»، و این بخش از بارم‌بندی در بخش قواعد است، نه در بخش ترجمه.

۱۴. آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و معدود و ویژگی‌های معدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست؛ اما حفظ عددهای اصلی یک تا صد و عددهای ترتیبی یکم تا بیستم از اهداف کتاب است.

۱۵. طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست: ضمیر منفصل منصوب مانند اِيَّاكَ؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثنی مانند هَذَانِ و هَذَيْنِ، کاربرد هَذِهِ و تِلْكَ برای اشاره به اسم غیر عاقل. در کتاب درسی به نام ضمائر اشاره نشده است.

۱۶. در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله ارائه شده باید کاملاً اعراب‌گذاری شده باشند. طرح سؤال از اعراب‌گذاری کلمات جمله، مطلقاً ممنوع است؛ زیرا در کتاب آموزش داده نشده است.

۱۷. در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر نوع کلماتی مانند حَاكِمٌ، مَحْكُومٌ، مَحْكَمَةٌ، أَحْكَمٌ لازم است. در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظِرٌ و مُنْتَظَرٌ ذکر اینکه ناظِرٌ اسم فاعل ثلاثی مجرد و مُنْتَظَرٌ اسم فاعل ثلاثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس نشده و از اهداف آموزشی کتاب نیست.

۱۸. در بخش تحلیل صرفی و اعراب می‌توان مانند صفحه ۴۰ کتاب عمل کرد. یعنی سؤال دو گزینه‌ای نیز طرح کرد. از طرح سؤال به صورت پر کردن جای خالی در تجزیه و ترکیب خودداری شود. ارائه یک جمله و درخواست از دانش‌آموز برای نوشتن تحلیل صرفی و اعراب نیز از اهداف برنامه درسی نیست.

۱۹. تغییر جملات کتاب در امتحان جایز است؛ به شرط اینکه این تغییر موجب نشود که بیشتر دانش‌آموزان دچار اشکال شوند. هدف این است که دانش‌آموز طوطی‌وار عبارت‌ها را حفظ نکند. بدیهی است که آیات و احادیث و ضرب‌المثل‌ها را نمی‌توان تغییر داد.

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم		
مهارت‌ها	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها.	۴
	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، بم، من، لمن، أين، من أين، مِمَّن، كم، هل، أ، متی، كيف، لماذا، لِم، عم، آی)، یا اجرای گروهی مکالماتی ساده.	۱
جمع		۵

تذکرات:

۱. امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
۲. تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش‌آموزان خواسته شود حتی الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند، زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفظ درست باشد.
۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلی أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلی الفندق»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهب إلى الفندق». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «من أين أنت؟» و پاسخ داد: «طهران» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا من طهران». در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است. چون سؤال را فهمیده است.

۴. می‌توانیم از دانش آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کند؛ یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵. طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان آزمون شفاهی به عمل آورد؛ بنابراین آنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی وی نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد.

مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست. رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش‌آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ بنابراین از دبیر گرامی خواهشمندیم این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند تا دانش‌آموز خاطره خوشی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده بماند.

پرسش‌های مکالمه مانند: مَنْ أَنْتَ؟ مَا اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟ (مَا اسْمُ هَذِهِ الطَّالِبَةِ؟)، مِنْ أَيْنَ حَضَرْتِكْ؟ كَمْ عَمْرُكَ؟ مَا هُوَ تَرْتِيبُكَ بَيْنَ إِخْوَتِكَ وَأَخَوَاتِكَ فِي الْأُسْرَةِ؟ كَيْفَ حَالُكَ؟ أَيْنَ بَيْتِكَ؟ إِلَى أَيْنَ سَافَرْتَ هَذِهِ السَّنَةَ؟ أَيْ طَعَامٍ تَحِبُّ (تَحْبِبِينَ)؟ أَيْ فَاكِهَةٍ مَوْجُودَةٍ الْآنَ فِي السُّوقِ؟ مَتَى تَرْجِعُ (تَرْجِعِينَ) إِلَى بَيْتِكَ؟ كَمْ السَّاعَةُ؟ مَا هُوَ كَوْنُ الْبَابِ؟ لِمَاذَا تَدْرُسُ (تَدْرُسِينَ)؟ مَاذَا تَأْكُلُ (تَأْكَلِينَ) لِلْغَدَاءِ؟ هَلْ أَنْتَ نَشِيطٌ (هَلْ أَنْتِ نَشِيطَةٌ)؟ أَدَفْتَرُ عَلَى الْمَنْضَدَةِ أَمْ كِتَابٌ؟ لِمَنْ تَلِكِ الْحَقِيبَةُ؟ مَاذَا تُشَاهِدُ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ؟

نوبت اول (از درس اول، دوم و سوم)			
مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	مترادف و متضاد (دو جفت کلمه کنار هم نهاده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا ترادف آنها را مشخص می‌کند). / یا شش کلمه پراکنده داده می‌شود که چهار تای آنها متضاد هستند. / می‌توان این سؤال را درون متن درک مطلب طراحی کرد. متضاد یا مترادف دو کلمه را در متن خواست و نمره درک مطلب، نیم نمره افزایش یابد.	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم) یا انتخاب گزینه مناسب برای جای خالی یک جمله	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۴	۹ نمره
	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مد نظر است).	۰/۵	
	ترجمه درست جمله‌های دارای حروف مشبّه بالفعل	۱/۵	
	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای قید حالت (حال) در دو شکل آن	۱	
	ترجمه درست یک یا دو جمله دارای اسلوب استثنا یا حصر	۰/۵	
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه، معادل‌های عربی مضارع التزامی و اسلوب شرط داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «یا صَدِيقَتِي، لا تَخْرُجِي مِنْ صَفْكِ» که در این جمله دو قرینه «یا صَدِيقَتِي» و «ضمير ك» به دانش‌آموز کمک می‌کند تا بتواند «لا تَخْرُجِي» را درست ترجمه کند. یا در قالب مصور به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد)	۲	۷ نمره
	تشخیص و انتخاب فعل ماضی، مضارع، امر و نهی مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	۱	
	تشخیص لای نفی جنس (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش‌آموز باید لای نفی جنس را از لای نفی و لای نهی و لای جواب تشخیص دهد).	۰/۲۵	

	۰/۲۵	تشخیص حروف مشبَّهة بالفعل (چند جمله کوتاه داده می‌شود و دانش آموز باید حرف مشبَّه بالفعل را از حروف جرّ، استقبال، نفی و سایر حروف تشخیص دهد. / یا به هر صورتی که قدرت تشخیص حروف مشبَّهة بالفعل را بسنجد.)	ادامه ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۲	تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَتَبَ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ.» جملات کاملاً حرکت گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر) دو نوع «حال» هر کدام ۰/۲۵ / مستثنی ۰/۲۵ / تشخیص اسلوب حصر ۰/۲۵	
	۱/۵	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند.)	
۲ نمره	۱	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	د: مهارت درک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال حتی الامکان با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.	

نوبت دوم			
مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای چهار کلمه داخل جمله از عربی به فارسی؛ از جملات متن، تمرین و بخش «اعلموا» (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۱	۲ نمره
	مترادف و متضاد (دو کلمه داده می‌شود و دانش‌آموز فقط تضاد یا مترادف را مشخص می‌کند؛ یا شش کلمه درهم داده می‌شود و دانش‌آموز آنها را کنار هم به صورت مترادف و متضاد قرار می‌دهد).	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه یا پیدا کردن گزینه مناسب برای شرح یک کلمه	۰/۲۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد جمع‌های مکسر خوانده شده در کتاب دوازدهم)	۰/۲۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	۴	۹ نمره
	ترجمه درست یک جمله دارای لای نفی جنس. (ترجمه لای نفی جنس به صورت «هیچ ... نیست» مدنظر است.)	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای حروف مشبّهة بالفعل (أَنَّ، كَأَنَّ، كَيْتَ و لَعَلَّ) با تکیه بر معنای حروف مشبّهة بالفعل	۰/۵	
	ترجمه یک جمله دارای مفعول مطلق تأکیدی و یک جمله دارای مفعول مطلق نوعی	۱	
	ترجمه یک جمله دارای قید حالت	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای استثنا یا اسلوب حصر	۰/۵	
	ترجمه درست جمله دارای اسلوب ندا	۰/۵	
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
تکمیل ترجمه ناقص از متن، تمرین و بخش «اعلموا» (چهار جای خالی)	۱		
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه دقیق فعل‌های ماضی ساده، ماضی نقلی، ماضی استمراری، ماضی بعید، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، معادل‌های عربی مضارع التزامی، اسلوب شرط و فعل دارای نون وقایه داخل جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند: خَرَجَ، دَخَلَ، صَبَرَ، كَتَبَ و ... که زیر فعل خطی کشیده می‌شود و دانش‌آموز با کمک یک قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه می‌کند؛ مانند: «أنا دَخَلْتُ قَرْيَةَ جَدَى أَمْسٍ.» که در این جمله دو قرینه «أنا» و «ی» در «إِنِّي» و «جَدَى» و قید زمان «أَمْسٍ» به دانش‌آموز کمک می‌کنند تا بتواند «دخلت» را درست ترجمه کند. در صورتی که از فعل‌های دشواری مانند تَهْمِسُونَ استفاده می‌شود، لازم است که معنای شکل سوم شخص مفرد آن داده شود؛ مثال: یا تَلَامِيذُ، لِمَ تَهْمِسُونَ فِي الصَّفِّ؟! (هَمَسَ: آهسته سخن گفت) یا در قالب مصوّر به صورت ارتباط دادن جملات به تصاویر (هشت مورد) یا به صورت تلفیقی از حالت اول و دوم	۲	۷ نمره

۴	<p>تشخیص محلّ اعرابی در جملاتی که معنا و ساختاری ساده دارند؛ مانند: «كَبَّ الْمُسَافِرُ رِسَالَةً فِي الْفُنْدُقِ.» جملات کاملاً حرکت گذاری می‌شوند. (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر، اسم و خبر افعال ناقصه و حروف مشبّهة بالفعل و لای نفی جنس، نائب فاعل، صفت، حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا) تذکر: سهم حال، مستثنی، مفعول مطلق و منادا ۱/۵ نمره از ۴ نمره است. تشخیص نوع مفعول مطلق نیز سؤال می‌شود. ۰/۲۵ نمره تشخیص اسلوب حصر از استثناست. ۰/۵ نمره تحلیل صرفی و اعراب که مؤکداً باید در قالب سؤال دو گزینه‌ای شبیه کتاب درسی باشد.</p>	<p>ادامه ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد</p>
۱	<p>تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول، اسم مبالغه، اسم مکان، اسم تفضیل یا ترجمه درست آنها؛ یا ترکیبی از تشخیص و ترجمه آنها (در هر حالت این اسم‌ها داخل جملات کوتاه هستند).</p>	
۲ نمره	<p>۱ سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (چهار مورد) یا ارائه شش کلمه که دو تا اضافه است و چهار جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)</p> <p>۱ درک مطلب (ارائه متن و طراحی چند سؤال حتی الامکان با چند کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چند جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی)؛ یا ترکیبی از دو حالت پیشنهادی بالا؛ یا طرح سؤال با توجه به تصویر که در این حالت پاسخ کوتاه مطلوب است؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که بتواند مهارت درک و فهم را بسنجد.</p>	<p>د: مهارت درک و فهم</p>

تذکرات برای طرّاحی سؤالات امتحانی نوبت اول و دوم و میان نوبت‌ها

۱. سؤالات امتحان کاملاً حرکت‌گذاری می‌شوند.
۲. صورت سؤال از نظر ساختاری و واژگانی، در حدّ فهم دانش‌آموز است.
۳. در طرّاحی سؤال امتحان نوبت اول، طرّاح مجاز است تا یک نمره در بارم‌بندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم، بارم‌بندی دقیقاً رعایت شود.
۴. حجم اصلی سؤالات امتحانی ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان است که تنوع دارد.
۵. در بسیاری از موارد، سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله، چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
۶. طرح سؤال امتحان نوبت اول (دی ماه) و دوم (خرداد ماه) از بیست نمره است.
۷. طرح سؤال امتحان کتبی میان نوبت اول و دوم از پانزده نمره است. معمولاً برای امتحان میان‌نوبت، بارم‌بندی تعیین نمی‌شود. اگر دبیری علاقه‌مند است که بر اساس بارم‌بندی ویژه میان نوبت سؤال طرح نماید، می‌تواند این‌گونه عمل کند:

a. مهارت واژه‌شناسی ۱ نمره، مهارت ترجمه به فارسی ۵ نمره، مهارت درک و فهم ۲ نمره و قواعد ۷ نمره.

b. (این موارد صرفاً پیشنهاد است.) در نتیجه ۵ نمره کاسته می‌شود که برای نمره شفاهی منظور می‌گردد.

c. (روخوانی چهار نمره و پاسخ به پرسش‌های شفاهی ساده یک نمره)

۸. در سؤال (ترجمه دقیق فعل‌ها) یک یا دو قرینه مانند اسم و ضمیر باید در جمله وجود داشته باشد، تا دانش‌آموز بتواند به کمک آنها فعل مورد نظر را دقیق ترجمه کند. مثال: یا وُلْدُ، رَجَاءُ، اسْمَعُ كَلَامَ مُعَلِّمِكَ. أُخْتِي تَكْتُبُ دَرَسَهَا. أُيْتَهَا الزَّمِيلَةُ، لِمَ لَا تَدْخُلِينَ فِي عُرْفَتِكِ؟ أَنْتُمْ قَدْ وَجَدْتُمْ طَرِيقَكُمْ. إِنَّنَا سَنَذْهَبُ إِلَى السَّفَرَةِ غَدًا. نَحْنُ لَمْ نَجْلِسْ هُنَاكَ مِنْ قَبْلُ.

a. ملاحظه می‌کنید اولاً هر یک از فعل‌ها در جمله واقع است؛ ثانیاً در جمله قرینه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کنند تا دانش‌آموز موفق باشد. فراموش نکنیم که یکی از اهداف ارزشیابی آموزش است. آن ارزشیابی درست است که بتواند به دانش‌آموز کمک کند و او را دچار ترس و نگرانی نکند و موجب شود تا از یادگیری لذت ببرد.

b. در این سؤال از فعل‌هایی استفاده می‌شود که این ویژگی‌ها را داشته باشند: صحیح و سالم، پرکاربرد، دارای معنای ساده؛ لذا چنین فعل‌هایی پیشنهاد می‌شود: **اِنْتَبَعَدَ، اُرْسَلَ، اِسْتَخْرَجَ، اِقْتَرَبَ، اِنْتَظَرَ، اِنْقَطَعَ، تَكَلَّمَ، ذَهَبَ، رَجَعَ، سَاعَدَ، سَافَرَ، شَاهَدَ، طَلَّبَ، عَلَّمَ، غَسَلَ، لَعِبَ** و ...

۹. در بخش قواعد شیوه طرح سؤال فقط بر مبنای تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:

a. اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا. أَيُّهَا الرَّجُلُ، رَجَاءٌ، ... ذَلِكُ السَّائِقِ. (سَاعِدْ □ سَاعِدُوا

□)

b. تَرَجِمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطُّ. يَا أَخَوَاتِي، مِنْ فَضْلِكُنَّ، اِرْجِعْنَ إِلَى بُيُوتِكُنَّ.

۱۰. در سؤالات چند گزینه‌ای دو، یا سه گزینه ارائه می‌شود. (اما در بخش کلمات ناهماهنگک چهار کلمه داده می‌شود).

۱۱. ترجمه جمله، یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون، یا مسابقه‌ای طرّاحی نمی‌شود.

۱۲. طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا»، «تَعَارَفُوا» که می‌توانند ماضی، یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن مناسب باشد و اگر در امتحان از طرح چنین سؤالاتی خودداری شود بهتر است.

۱۳. در تشخیص و ترجمه فعل‌های ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی و مستقبل و نیز مصدر در جمله باید فقط موارد صحیح و سالم طرّاحی شود و اگر از معتل سؤالی طرح شد، نباید تغییراتی مانند اعلال حذف داشته باشد. دانش‌آموزان در ترجمه فعل‌هایی مانند اَرْضِ، اَرْضِ، اِهْدِ، دَعْ، اُدْعُ، رُدِّ، قِ دچار مشکل خواهند شد. اگر هم در کتاب‌های درسی به کار رفته باشند باید بدون کوچک‌ترین تغییری عین همان عبارت داده شود؛ مانند: ﴿اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾

a. احتمال دارد دانش‌آموزی بداند فعل جمله «الْأَطِبَاءُ كَانُوا يَفْخَصُونَ الْمَرْضَى» معادل «ماضی استمراری» در فارسی است؛ ولی معنای فعل «فَخَصَ» را که در پایه هشتم خوانده است بعد از پنج سال فاصله فراموش کرده باشد؛ در این صورت به او ظلم می‌شود. در چنین حالتی لازم است که معنای فعل «فَخَصَ» در برگه امتحان داده شود؛ زیرا آنچه سنجیده می‌شود ساختار معادل «ماضی استمراری» است نه معنای فعل «فَخَصَ»، و این بخش از بارم‌بندی در بخش قواعد است، نه در بخش ترجمه.

۱۴. آموزش و ارزشیابی مطابقت عدد و معدود و ویژگی‌های معدود و مطابقت موصوف و صفت مطلقاً از اهداف کتاب درسی نیست؛ اما حفظ عددهای اصلی یک تا صد و عددهای ترتیبی یکم تا بیستم از اهداف کتاب است.

۱۵. طرح سؤال در مورد تشخیص ضمیر و اسم اشاره مناسب، برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن در قالب سؤال چندگزینه‌ای اشکالی ندارد؛ ولی باید توجه داشت که چنین مواردی از اهداف کتاب درسی نیست: ضمیر منفصل منصوب مانند «یَاکَ»؛ تشخیص کاربرد اسم اشاره مثلاً مانند هَذَا و هَذین، کاربرد هَذه و تَلک برای اشاره به اسم غیر عاقل. در کتاب درسی به نام ضمائر اشاره نشده است.

۱۶. در تشخیص محلّ اعرابی در جمله، نهادن اعراب رفع، نصب و جر از اهداف کتاب نیست و کلمات جمله ارائه شده باید کاملاً اعراب گذاری شده باشند. طرح سؤال از اعراب گذاری کلمات جمله، مطلقاً ممنوع است؛ زیرا در کتاب آموزش داده نشده است. در کتاب عربی رشته ادبیات و علوم انسانی ذکر علامت اعرابی آموزش داده شده است؛ بنابراین، در امتحان می‌تواند طرح شود؛ مثلاً ذکر اینکه در جمله «جاء الرجلُ» الرجل فاعل و مرفوع به ضمه است.

۱۷. در تشخیص مشتقات، ذکر جامد و مشتق لازم نیست؛ اما ذکر نوع کلماتی مانند حاکِم، مَحکوم، مَحکمه، أَحکَم لازم است. در اسم فاعل و اسم مفعول مانند ناظِر و مُنْتَظِر ذکر اینکه ناظِر اسم فاعل ثلاثی مجرد و مُنْتَظِر اسم فاعل ثلاثی مزید می‌باشد، در کتاب درسی تدریس شده و از اهداف آموزشی کتاب رشته ادبیات و علوم انسانی است.

۱۸. در بخش تحلیل صرفی و اعراب می‌توان مانند تمرین کتاب عمل کرد؛ یعنی سؤال دو گزینه‌ای نیز طرح کرد. از طرح سؤال به صورت پر کردن جای خالی در تجزیه و ترکیب خودداری شود. ارائه یک جمله و درخواست از دانش آموز برای نوشتن تحلیل صرفی و اعراب نیز از اهداف برنامه درسی نیست.

۱۹. تغییر دادن جملات کتاب در امتحان جایز است؛ به شرط اینکه منطقی باشد و موجب نشود که بیشتر دانش آموزان دچار اشکال شوند. هدف این است که دانش آموز طوطی وار عبارت‌ها را حفظ نکند. بدیهی است که آیات و احادیث و ضرب المثل‌ها را نمی‌توان تغییر داد.

۲۰. در بخش مهارت ترجمه به فارسی نمی‌توان تفکیک دقیق میان عبارات ارائه شده انجام داد. طبیعی است که امکان دارد در آزمون جمله‌ای داده شود که بارم بخش‌هایی از قواعد را افزایش دهد.

۲۱. در امتحان نوبت دوم از مطالب نیمه اول کتاب کمتر از هفت نمره طراحی می‌شود. درس عربی به گونه‌ای است که نمی‌توان سقفی دقیق برای مطالب نیمه اول و دوم کتاب تعیین کرد؛ زیرا نه تنها مفاهیم پنج درس کتاب، در هم تنیده‌اند؛ بلکه آموخته‌های سال‌های گذشته نیز تکرار شده‌اند. (نیمه اول حدود هفت نمره، نیمه دوم حدود ۱۳ نمره)

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم		
مهارت‌ها	موضوع	نمره
مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن‌گفتن	روان خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف)، یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها. پرسش‌های کلاسی	۴
	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، بم، من، لمن، أين، من أين، ممن، كم، هل، أ، متی، کیف، لماذا، لم، عم، آی)، یا اجرای گروهی مکالماتی ساده.	۱
جمع		۵

تذکرات:

۱. امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
۲. تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش‌آموزان بر نمی‌آید؛ اما باید از دانش‌آموزان خواسته شود حتی الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند؛ زیرا هدف اصلی آموزش عربی مسائل دینی است و قرائت نماز باید با تلفظ درست باشد.
۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلی أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلی الفندق»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهبُ إلی الفندق». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «من أين أنت؟» و پاسخ داد: «طهران» و درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا من طهران». در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است؛ چون سؤال را فهمیده است.

۴. می‌توانیم از دانش‌آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در مدت دو دقیقه معرفی کند؛ یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵. طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان آزمون شفاهی به عمل آورد. بنابراین، آنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی وی نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد.

مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست. رعایت ظرافت‌های صرفی و نحوی در مکالمه در حد دانش‌آموز نیست. مخصوصاً اینکه او باید در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد. بنابراین، از دیرگرمی خواهشمندیم این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند تا دانش‌آموز خاطره خوشی از مکالمه به یاد داشته و زمینه مثبتی در ذهن او برای سال‌های آینده بماند.

پرسش‌های مکالمه مانند: مَنْ أَنْتَ؟ مَا اسْمُ هَذَا الطَّالِبِ؟ (مَا اسْمُ هَذِهِ الطَّالِبَةِ؟)، مِنْ أَيْنَ حَضَرْتِكْ؟ كَمْ عَمْرُكَ؟ مَا هُوَ تَرْتِيْبُكَ بَيْنَ إِخْوَتِكَ وَ أَخَوَاتِكَ فِي الْأُسْرَةِ؟ كَيْفَ حَالُكَ؟ أَيْنَ بَيْتِكَ؟ إِلَى أَيْنَ سَافَرْتَ هَذِهِ السَّنَةَ؟ أَيُّ طَعَامٍ تَحِبُّ (تَحْبِبِينَ)؟ أَيُّ فَاكِهَةٍ مَوْجُودَةٌ الْآنَ فِي السُّوقِ؟ مَتَى تَرْجِعُ (تَرْجِعِينَ) إِلَى بَيْتِكَ؟ كَمْ السَّاعَةُ؟ مَا هُوَ لَوْنُ الْبَابِ؟ لِمَاذَا تَدْرُسُ (تَدْرُسِينَ)؟ مَاذَا تَأْكُلُ (تَأْكَلِينَ) عِنْدَ الْغَدَاءِ؟ هَلْ أَنْتَ نَشِيْطٌ (هَلْ أَنْتِ نَشِيْطَةٌ)؟ أَدْفَتَرٌ عَلَيَّ الْمُنْضِدَةُ أَمْ كِتَابٌ؟ لِمَنْ تَلُكُ الْحَقِيْبَةُ؟ مَاذَا تُشَاهِدُ فِي سَاحَةِ الْمَدْرَسَةِ؟

بارمبندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت اول (از درس اول تا پایان درس پنجم)			
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲ نمره	۰/۵	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	
	۰/۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های به کار رفته در کتاب دوازدهم)	
۶/۵ نمره	۵/۵	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۰/۵	تکمیل ترجمه ناقص	
۱۰ نمره	۲	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجهول معتدل ثلاثی مجرد در جمله طرح شود. (تیم نمره حتماً باشد)، بقیه موارد ۱،۲۵ نمره شامل: ترجمه ماضی استمراری، بعید و نقلی، امر، نهی، مستقبل و مصدر در جمله یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»، «تشخیص نوع فعل»، «تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر نوع در میان چند کلمه» و «ذکر صیغه فعل»	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱/۲۵	مصدر ثلاثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مره و مصدر نوع	
	۰/۵	تشخیص نوع اسم مذکر و مؤنث	
	۱	تشخیص ضمیر مناسب برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن و در قالب سؤال چند گزینه‌ای و شناخت نوع آنها	
	۰/۷۵	اسم موصول و نوع آن، جمله صله	
	۰/۵	انواع خبر	
	۰/۵	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدم و دلیل تقدیم و تأخر آنها	
	۰/۲۵	یافتن ضمیر فصل در جمله	
	۰/۵	تعیین اسم و خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	
	۰/۲۵	تشخیص نوع اسم مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم تفضیل و ...)	
	۱	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شبیه تمرینات کتاب)	
	۱/۵	محل اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته)؛ شامل: مبتدا، خبر، فاعل، مفعول به، مضاف الیه و صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	
	۱/۵ نمره	۰/۵	
۱		درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصور یا ترکیبی از هر سه حالت بالا	

ادامه بارمبندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت دوم (از درس اول تا پایان درس دهم)			
مهارت‌های زبانی	موضوع	نمره	جمع
الف: مهارت واژه‌شناسی	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	۰/۵	۲ نمره
	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	۰/۵	
	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	۰/۵	
	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های کتاب‌های هفتم تا دوازدهم)	۰/۵	
ب: مهارت ترجمه به فارسی	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	۵/۵	۶/۵ نمره
	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	۰/۵	
	تکمیل ترجمه ناقص	۰/۵	
ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجهول معتل ثلاثی مجرد، معادل فارسی ماضی استمراری، ماضی بعید و ماضی نقلی، امر، نهی، مستقبل در جمله یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»	۰/۷۵	۱۰ نمره
	مفعول مطلق و انواع آن	۰/۷۵	
	تشخیص منادا و انواع آن	۰/۷۵	
	تشخیص اغراء و تحذیر	۰/۲۵	
	مدح و ذم	۰/۲۵	
	صیغه‌های تعجب	۰/۲۵	
	مفعول فیه	۰/۲۵	
	مفعول له	۰/۲۵	
	حال و انواع آن	۰/۷۵	
	تمیز و انواع آن	۰/۵	
	مستثنی و انواع آن	۰/۷۵	
	توابع (نعت، عطف، توكید، بدل)	۱	
	مصدر ثلاثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مره و مصدر نوع	۰/۷۵	
	اسم موصول و نوع آن، جمله صله	۰/۵	
	انواع خبر	۰/۵	
	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدم و دلیل تقدیم و تأخر آنها	۰/۲۵	
	تعیین اسم یا خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	۰/۵	
	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شبیه تمرینات کتاب)	۰/۵	
	محل اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته)؛ شامل: تشخیص مبتدا، خبر، فاعل، مفعول به، مضاف الیه، صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	۰/۵	

نمره ۱/۵	۰/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (دو مورد) یا ارائه سه کلمه که یکی اضافه است و دو جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	۵: مهارت درک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصور یا ترکیبی از حالت‌های بالا	

تذکرات: (برای طراحی سؤال در امتحان میان نوبت دوم و پایانی)

- ۱- در طراحی سؤال امتحان نوبت اول طراحی مجاز است تا یک نمره در بارمبندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم باید بارمبندی دقیقاً رعایت گردد.
- ۲- سؤال ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان باید تنوع داشته باشد.
- ۳- در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله چند مفهوم مختلف هم‌زمان بیاید.
- ۴- شیوه طرح سؤال فعل در بخش قواعد بر مبنای تشخیص ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛ مثال:
 أکْتُبُ فِي الْفَرَاغِ فِعْلًا مُنَاسِبًا.   یا أخی، ... إلی بَیتِکَ. (إِرْجِعْ □ إِرْجِعُوا □)
 تَرَجِمِ الْکَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا.   یا إِخْوَتِي، إِرْجِعُوا إلی یُیُوتِکُمْ.
- ۵- سؤالات گزینه‌ای به صورت دو گزینه‌ای طرح می‌شوند. (جز بخش کلمات ناهماهنگ که چهار کلمه داده می‌شود).
- ۶- طرح سؤال از معنای کلمات، در جمله طرح می‌شود. (زیر دو کلمه خط کشیده می‌شود).
- ۷- ترجمه جمله یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.
- ۸- طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا» که می‌توانند ماضی یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن باشد.
- ۹- سؤال تشخیص و ترجمه انواع فعل «ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی، مجهول، مستقبل، مؤکد...» و نیز مصدر در جمله و با فعل‌های ساده‌ای مانند کَتَبَ، ذَهَبَ، خَرَجَ طراحی می‌شود.
- ۱۰- در تشخیص «فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف‌الیه، نایب فاعل، جار و مجرور، اسم و خبر حروف مشبّهة بالفعل و لای نفی جنس و...» نهادن اعراب رفع، نصب و جر (علامت اعرابی) از اهداف کتاب نیست؛

مثلاً در جمله «جاءَ سعيدٌ» سعيدٌ فاعل و مرفوع است؛ اما اینکه جمله «جاءَ سعيدٌ» در امتحان داده و اعرابِ «سعيد» خواسته شود از اهداف نیست.

۱۱- در برخی دروس به راحتی می توان در بارمبندی قید کرد که از نیمه اول کتاب پنج نمره و از نیمه دوم پانزده نمره طرح شود؛ اما درس عربی این گونه نیست.

۱۲- طرح سؤال از بخش های زیر می تواند از بخش مهارت ترجمه (ترجمه جمله های عربی به فارسی) باشد:

۱۳- نوشتن حرکت عین الفعل در مضارع ثلاثی مجرد در امتحان طرح نمی شود.

۱۴- تشخیص نوع کلمه، نوع اسم مذکر و مؤنث، اسم فعل، فعل لازم و متعدی، معرب و مبنی، نوشتن مفرد یا جمع اسم، یافتن مترادف یا متضاد و موارد دیگر (امتیاز این شیوه طراحی سؤال، کم شدن حجم پرسش هاست).

۱۵- از فعل ثلاثی مزید معتل که در پاورقی توضیح داده شده است مستقیماً در امتحان، سؤالی طرح نمی شود.

۱۶- از مطالب ستاره دار که اختیاری است در هیچ آزمونی (امتحانات کلاسی، نهایی و کنکور) سؤالی طرح نمی شود.

۱۷- در بخش قواعد فقط از کلماتی استفاده می شود که در کتاب تدریس شده است؛ مانند: اسم منسوب،

اسم مصغر، مصدر مره، مصدر میمی و ... برخی مطالب در بارمبندی لحاظ نشده است؛ مانند: التقاء

ساکنین، حذف الف در کلمات پرسشی بم؟، لم؟، مم؟ چنین مواردی به صورت غیر مستقیم درون عبارات

طرح خواهند شد.

ادامه بارم‌بندی درس عربی، زبان قرآن ۳، رشته علوم و معارف اسلامی، پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

امتحان شفاهی، میان نوبت اول و دوم		
نمره	موضوع	مهارت‌ها
۷	روان‌خوانی (بدون درنگ و خطا، و با تلفظ نسبتاً درست مخارج حروف) و فعالیت‌هایی مانند حفظ سرود و اجرای گروهی آن اجرای نمایش از متن برخی درس‌ها	مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن گفتن
۳	مهارت شنیدن و سخن گفتن مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ماهی، بم، من، لمن، این، من این، مین، کم، هل، ا، متی، کیف، لماذا، لم، عم، ای) یا حفظ مشابه مکالمات کتاب درسی دهم و یازدهم و اجرای آن در گروه دو یا چند نفره، یا اجرای گروهی مکالماتی متفاوت با مکالمات کتاب درسی در کلاس	
۱۰	جمع نمره‌ها	

تذکرات:

۱. امتحان میان نوبت اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ده نمره) و شفاهی (از ده نمره) می‌باشد؛ ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
۲. از آنجا که عربی درس اختصاصی رشته علوم و معارف اسلامی است؛ لذا باید از دانش‌آموزان خواسته شود مخارج حروف خاص عربی را درست تلفظ کنند. (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، غ، و) و تلفظ صحیح در نمره شفاهی یک نمره از هفت نمره را دارد.
۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده می‌شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلی این تذهب؟» پاسخ دهد «إلی المکتبه»، درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهب إلى المکتبه». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش‌آموزی سؤال شد: «این أنت؟» و پاسخ داد: «أنا فی ...» و نتوانست بگوید «أنا فی الصّف» نیمی از نمره را می‌گیرد؛ چون سؤال را فهمیده است.
۴. یکی از موارد امتحانی این است که از دانش‌آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کند. یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت، می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.

۵. طبیعی است که در یک روز نمی‌توان از همه دانش‌آموزان، آزمون روخوانی و مکالمه به عمل آورد؛ بنابراین هرآنچه را دانش‌آموز در طول سال تحصیلی می‌خواند و مجموعه فعالیت‌های شفاهی و مکالمه‌وی نمره شفاهی‌اش را تشکیل می‌دهد. مبنای نمره‌دهی آخرین و بهترین وضعیت مهارت شفاهی اوست.
۶. رعایت ظرافت‌های صرفی، نحوی و بلاغی در مکالمه در حد «ناطق بغير اللغة العربیة» نیست. به ویژه اینکه دانش‌آموز ناچار است در پاسخگویی سرعت عمل داشته باشد و فرصت کافی برای فکر کردن ندارد؛ از طرفی آزمون شفاهی اضطراب دارد؛ لذا از دیر ارجمند درخواست می‌گردد این بخش را با نرمش و مهربانی برگزار کند.

بارمبندی درس عربی، زبان قرآن (۳) نوبت اول
 پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش از کد ۲۱۲۱۱۱
 از درس اول تا پایان متن و درک مطلب درس دوم صفحه ۲۰
 سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت اول (از درس اول تا پایان متن و درک مطلب درس چهارم)			
جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲	۰/۵	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	
	۰/۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های خوانده شده)	
۷	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۱,۵	تکمیل ترجمه ناقص (شش جای خالی)	
۷/۵	۱	ترجمه فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مستقبل، مجهول، فعل دارای نون وقایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ یا در قالب مصور (ارتباط دادن جملات به تصاویر) «شش مورد»	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (سه مورد)	
	۲	تشخیص اسم مکان و ترجمه آن در جمله	
	۲	تشخیص اسم تفضیل و ترجمه دقیق آن در جمله	
	۱	تشخیص محلّ اعرابی (فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضافّ الیه، صفت، جار و مجرور، یا مجرور به حرف جر)	
	۰/۵	تشخیص اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	
۳	۱/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (شش مورد) یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله با جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	د: مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طرّاحی شش سؤال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده) یا ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی؛ یا هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	
۰/۵	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی، یا پاسخ به سؤال با توجه به تصویر ارائه شده	ه: مهارت مکالمه
	۰/۲۵	طرح سؤال از بخش حوار مانند (جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکه از عبارت‌های کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ...	

بارمبندی درس عربی زبان قرآن (۳) پایه دوازدهم فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نوبت دوم از کد ۲۱۲۱۱۱

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲	۰/۵	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (دو مورد و زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	الف: مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	تعیین کلمات مترادف و متضاد (دو مورد همانند تمرینات کتاب)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد)	
	۰/۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های خوانده شده)	
۷	۵	ترجمه جملات کتاب از عربی به فارسی از متن، تمرین و بخش «اعلموا»	ب: مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۱/۵	تکمیل ترجمه ناقص (شش مورد)	
۷/۵	۱	ترجمه فعل‌های ماضی، مضارع، امر، نهی، نفی، مجهول، مستقبل، فعل دارای نون و قایه و مصدر در جملات ساده و با ریشه‌های ساده‌ای مانند دَخَلَ و خَرَجَ؛ یا در قالب مصوّر (ارتباط دادن جملات به تصاویر) شش مورد	ج: مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱	تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی و نیز مصدر مناسب برای جای خالی در جمله، یا تشخیص نوع فعل، یا هر سؤال ابداعی دیگر که مهارت تشخیص نوع فعل را بسنجد. (چهار مورد)	
	۲	شناخت اسم مکان و اسم تفضیل	
	۰/۵	شناخت اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه	
	۱/۵	تشخیص معرفه از نکره و ترجمه صحیح آنها	
	۱/۵	محل اعرابی (تشخیص نقش کلمات: فاعل، مفعول، مبتدا، خبر، مضاف الیه، صفت، جار و مجرور، مجرور به حرف جر)	
۳	۱/۵	سؤال جور کردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (شش مورد)؛ یا ارائه هشت کلمه که دو تا اضافه است و شش جمله دارای جای خالی که باید با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال سه گزینه‌ای)	د: مهارت درک و فهم
	۱/۵	درک مطلب (ارائه متن و طراحي شش سؤال حتی الامکان با شش کلمه پرسشی خوانده شده)؛ یا ارائه شش جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا بر اساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا هر شیوه ابتکاری دیگری که مهارت درک و فهم را بسنجد.	
۰/۵	۰/۲۵	پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی؛ یا پاسخ به سؤال با توجه به تصویر ارائه شده	ه: مهارت مکالمه
	۰/۲۵	طرح سؤال از بخش حواری (مانند جمله‌سازی با کلمات پراکنده حداکثر شش تکه از عبارات کتاب)، پر کردن جای خالی با کلمات ارائه شده، دو گزینه‌ای و ...)	

بارمبندی امتحان شفاهی عربی زبان قرآن (۳) پایه دوازدهم، میان نوبت اول و دوم
 رشته‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش از کد ۲۱۲۱۱۱
 سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نمره	موضوع	شماره	مهارت‌ها
۴	روان خوانی (بدون درنگ و خطا) یا حفظ شعر و اجرای گروهی آن، اجرای نمایشی متن برخی درس‌ها.		مهارت‌های خواندن، شنیدن و سخن گفتن
۱	مکالمه ساده در حد کتاب درسی به صورت پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی (سؤال با جملات دارای ما، ماذا، ما هو، ما هي، بم، من، لمن، أين، من أين، مین، کم، هل، أ، متی، کیف، لماذا، لم، عم، آی)، یا حفظ مشابه مکالمات کتاب درسی و اجرای آن در گروه دو یا چند نفره، یا اجرای گروهی مکالماتی متفاوت با مکالمات کتاب درسی در کلاس.		
۵	جمع		

تذکرات:

۱. امتحان مستمر اول و دوم شامل دو بخش کتبی (از ۱۵ نمره) و شفاهی (از ۵ نمره) می‌باشد، ولی امتحان نوبت اول و دوم فقط کتبی و از بیست نمره است.
۲. تلفظ درست مخارج حروف خاص زبان عربی (ث، ح، ذ، ص، ض، ط، ظ، ع، ق، و) دشوار است و از عهده بسیاری از دانش آموزان بر نمی‌آید؛ اما خوب است از دانش آموزان خواسته شود حتی الامکان مخارج حروف خاص عربی را درست بر زبان آورند و تمرین کنند.
۳. در پاسخ به جمله‌های پرسشی به پاسخ کوتاه یک یا دو کلمه‌ای بسنده شود؛ مثلاً اگر در پاسخ سؤال «إلی أين تذهب؟» پاسخ دهد «إلی القنْدُق»، کاملاً درست است و نیازی نیست پاسخ دهد: «أنا أذهبُ إلى القنْدُق». در بخش مکالمه، فهم سؤال نیمی از نمره را دارد؛ مثلاً اگر از دانش آموزی سؤال شد: «أین أنت؟» و پاسخ داد: «أنا فی ...»، درنگ کرد و نتوانست بگوید «أنا فی الصَّفِّ». در حقیقت نیمی از نمره را گرفته است. چون سؤال را فهمیده است.
۴. یکی از موارد امتحان شفاهی این است که از دانش آموز بخواهیم خودش را به زبان عربی در دو دقیقه معرفی کند یا اگر فعالیت در زمینه نمایش و مکالمه در کلاس داشت می‌توان به عنوان نمره امتحان شفاهی از آن استفاده کرد.
۵. حفظ عین مکالمات، کاری بسیار دشوار است؛ لذا از دانش آموزان نمی‌خواهیم عین عبارت‌ها را حفظ کنند. دانش آموز می‌تواند با ذوق و سلیقه خود و شرایط موجود تغییراتی در متن ایجاد کند.

توجه در وضعیت زرد پایه دوازدهم کلیه رشته‌ها

۱. در ترجمه‌های عربی به فارسی از تغییر جملات در آزمون نهایی خودداری شود.
۲. ترجمه فقط از متن درس داده شود و از جمله‌های تمرینات طرح نشود.
۳. سؤال درک مطلب به صورت سه گزینه ای طرح شود.
۴. ترجمه انواع فعل داخل جمله و زیرخط دار و با ریشه های ساده ای مانند خَرَجَ، دَخَلَ و صَبَرَ باشد و دانش آموز با کمک دو قرینه یا بیشتر، آنها را ترجمه کند؛ مانند: «یا صدِیقَتی، لا تخرُجی مِنْ صَفْکِ». از فعل‌هایی که کمتر در کتاب به کار رفته است؛ مانند اُنْکَرُ و نَسَأُ مطلقاً استفاده نشود.

بارمبندی درس مطالعات فرهنگی (تحلیل فرهنگی) رشته علوم انسانی پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

الف: ارزشیابی مستمر

نمرات ارزیابی مستمر در هر نیم سال تحصیلی ۲۰ نمره به شرح زیر:

۱. حضور فعال در فرایند تدریس و مشارکت در انجام فعالیت های کلاسی، شامل گفت و گو کنید، تجزیه و تحلیل کنید، ...
۲. انجام فعالیت های تحقیقی، شامل تحقیق کنید، بررسی کنید، ...
۳. برگزاری میزگرد فرهنگی
۴. ارزشیابی و امتحان

۸ نمره

۴ نمره

۳ نمره

۵ نمره

ب: ارزشیابی پایانی

نوبت اول

درس	فصل اول	فصل دوم	جمع
اول	۲	۴	۶
دوم	۳	۴	۷
سوم	۳	۴	۷
جمع	۸	۱۲	۲۰

نوبت دوم و شهریور

فصل	درس	نوبت دوم / دی و شهریور
اول	اول	۲/۵
	دوم	
	سوم	
دوم	اول	۲/۵
	دوم	
	سوم	
سوم	اول	۲
	دوم	
	سوم	
چهارم	اول	۲
	دوم	
	سوم	
جمع		۲۰

شیوه‌نامه ارزشیابی درس فارسی ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ردیف	قلمروها	موضوع ها	نمره
۱	زبانی نمره ۷	معنی واژه	۱/۵
		املای واژه	۱/۵
		دستور	۴
۲	ادبی نمره ۵	آرایه های ادبی	۲/۵
		تاریخ ادبیات	۱
		حفظ شعر	۱/۵
۳	فکری نمره ۸	درک مطلب	۴
		معنی و مفهوم نثر	۲
		معنی و مفهوم نظم	۲
		جمع	۲۰

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

تذکرات:

- سؤال های معنایی و دستوری، باید در «جمله» پرسیده شود.
- در املای واژگان، «تشدید» ارزش املائی ندارد.
- گسسته یا پیوسته نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند(مانند کتاب‌خانه یا کتابخانه)، یکسان است و ارزش املائی ندارد.
- در حفظ شعر، از آوردن جای خالی باید پرهیز کرد؛ سروده کامل یا بخشی از آن خواسته شود.
- در آزمون ها و پرسش‌های فرایندی که در جریان یادگیری کلاسی به صورت شفاهی برگزار می‌شود، به موضوع‌های خوانشی یا پاره مهارت‌های خوانداری(مانند لحن، تکیه، مکث و درنگ، فراز و فرودهای آوایی و ...) و فن بیان باید توجه شود.
- بارم آزمون نوبت دوم به نسبت ۶ نمره(نوبت اول)/۱۴ نمره(نوبت دوم) و شهریور طبق بارم‌بندی جدول فوق از کل کتاب خواهد بود.

شیوه‌نامه ارزشیابی نگارش ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ردیف	موضوع	سنجش‌های ارزشیابی	نمره
۱	بازشناسی	توانایی بازشناسی آموزه های درس	۲
۲	تولید متن	۱- خوش آغازی (جذابیت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته)	۱
		۲- پرورش موضوع یا شیوه بیان نوشته (بیان ساده و صمیمی - بیان احساس متناسب با موضوع - سیر منطقی نوشته - فکر و نگاه نو)	۹
		۳- خوش فرجامی (جمع بندی مطالب - تاثیر گذاری و تفکر برانگیز بودن)	۱
		۴- رعایت نشانه های نگارشی	۱
		۵- املاي واژگان (نداشتن غلط املايي)	۲
۳	سازه‌های نوشتاری	مثل نویسی / حکایت نگاری / شعر گردانی (درک و دریافت هسته معنایی مثل، حکایت و شعر- پروراندن موضوع)	۳
		- رعایت املا و نشانه‌های نگارشی	۱
۲۰	جمع		

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

- در آزمون های نوبت دوم و شهریورماه، سؤال از کل کتاب و طبق بارم‌بندی جدول فوق، طرح خواهد شد.

شیوه‌نامه ارزشیابی فارسی و نگارش ۳

پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

الف) فارسی: ۱۰ نمره شامل هشت درس (۱، ۳، ۵، ۷، ۹، ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

ردیف	موضوع ها	نمره
۱	معنی واژه	۱
	املائی واژه	۱
	دستور	۱/۵
۲	آرایه های ادبی	۱
	تاریخ ادبیات	۰/۵
	حفظ شعر	۱
۳	درک مطلب	۲
	معنی و مفهوم نثر	۱
	معنی و مفهوم نظم	۱
جمع		۱۰

- سؤال های معنایی و دستوری، باید در « متن و جمله » پرسیده شود.

- در املائی واژگان، « تشدید » ارزش املائی ندارد.

- گسسته یا پیوسته نویسی واژه‌هایی که ساخت ترکیبی دارند (مانند کتاب‌خانه یا کتابخانه)، یکسان است و ارزش املائی ندارد.

- در حفظ شعر (اشعار بخش فارسی)، از آوردن جای خالی باید پرهیز کرد؛ سروده کامل یا بخشی از آن خواسته شود.

- در آزمون ها و پرسش‌های فرایندی که در جریان یادگیری کلاسی به صورت شفاهی برگزار می‌شود، به موضوع‌های خوانشی یا پاره مهارت‌های خوانداری (مانند لحن، تکیه، مکث و درنگ، فراز و فرودهای آوایی و...) (و فن بیان باید توجه شود.

ب) نگارش : ۱۰ نمره شامل شش درس (۲، ۴، ۶، ۸، ۱۰ و ۱۲)

نمره	سنجه‌های ارزشیابی	موضوع	ردیف
۱	توانایی بازشناسی آموزه های درس	باز شناسی	۱
۱	۱- خوش آغازی (جذابیت و گیرایی، نشان دادن نمایی کلی از محتوای نوشته)	آفرینش	۲
۲	۲- پرورش موضوع (بیان ساده و صمیمی - بیان احساس متناسب با موضوع، فکر نو و سیر منطقی نوشته)		
۱	۳- خوش فرجامی (جمع بندی مطالب - تاثیر گذاری و تفکر برانگیز بودن)		
۱	۴- رعایت نشانه های نگارشی		
۱	۵- املاي واژگان (نداشتن غلط املايي)		
۲	مثل نویسی / حکایت نگاری / شعر گردانی (درک و دریافت هسته معنایی مثل، حکایت و شعر - پروراندن موضوع)	سازه های نوشتاری	۳
۱	- رعایت املا و نشانه‌های نگارشی		
۱۰	جمع		

- زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

-نمره پایانی: فارسی (۱۰ نمره) + نگارش (۱۰ نمره) = ۲۰

- در آزمون های نوبت دوم و شهریورماه، سؤال از کل کتاب و طبق بارمبندی جدول فوق، طرح خواهد شد.

شیوه‌نامه ارزشیابی علوم و فنون ادبی ۳
پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

ردیف	موضوع	نمره
۱	تاریخ ادبیات	۲
	سبک شناسی	۲
۲	موسیقی شعر	۶
۳	زیبایی شناسی	۶
۴	نقد و تحلیل نظم و نثر	۴
	جمع	۲۰

زمان تدریس این کتاب، ۲ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

- در نمره گذاری پرسش های هر فصل، به تنوع موضوعی و تعداد درس ها توجه شود.
- پرسش های بخش نقد و تحلیل نظم و نثر، بر بنیاد ساختار ارائه شده در بخش تحلیل فصل تنظیم شود.
- بارم آزمون نوبت دوم به نسبت ۶ نمره (نوبت اول)/ ۱۴ نمره (نوبت دوم) و شهریور طبق بارم بندی جدول فوق از کل کتاب خواهد بود.

بارم‌بندی درس زبان انگلیسی ۳ پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه - سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ارزش یابی درس زبان انگلیسی پایه دهم تا دوازدهم مشتمل بر ۲ بخش آزمون مستمر و پایانی به شرح زیر می باشد:

آزمون مستمر

این آزمون، از بخش های مختلف کتاب دانش آموز و کتاب کار به صورت مستمر در هر نیمسال تحصیلی توسط دبیران محترم طراحی و برگزار می شود.

نمره آزمون های مستمر اول و دوم، هر یک ۲۰ نمره می باشد که توزیع نمرات به صورت متناسب با بخش های کتبی و شفاهی توسط دبیران گرامی انجام می شود.

آزمون پایانی :

آزمون های پایانی اول و دوم شامل موارد زیر است (به جز نوبت دوم پایه دوازدهم):

Speaking (نمره ۴)

- تک گوئی (MONOLOG):

از دانش آموزان خواسته می شود در مورد موضوع (THEME) درس های خوانده شده، مطالبی را به صورت تک نفره بازگو نمایند.

- گفتگو (DIALOG):

در این بخش مکالماتی بین دانش آموز و معلم و یا دو یا چند دانش آموز در حیطه موضوعات کتاب صورت می گیرد.

- ایفای نقش (ROLE PLAY):

در این بخش از آزمون، به هر یک از دانش آموزان نقشی مرتبط، شبیه به بخش مکالمه اول کتاب یا کار گروهی (PAIRWORKS) بخش **WHAT YOU LEARNED** ارائه می گردد و دانش آموزان به صورت دو یا چند نفره به ایفای نقش می پردازند. هدف از این بخش به هیچ وجه حفظ عین مکالمات یا عبارات کتاب نیست و دانش آموزان می بایست به تولید خلاقانه پردازند.

- مصاحبه (INTERVIEW):

در این بخش دبیر گرامی، پرسش هایی را در قالب مصاحبه از دانش آموزان مطرح می کند و دانش آموزان با توجه به اطلاعات به سوالات ایشان پاسخ می دهند.

Listening (نمره ۴)

سه متن در حد مطالب کتاب و در سطح معلومات دانش آموزان به صورت پخش فایل صوتی در کلاس درس صورت می گیرد. سوالات، مشابه تمرین های موجود در بخشهای شنیداری کتاب است

Reading (نمره ۴)

در این بخش دو متن در سطح معلومات دانش آموزان و مطالب کتاب درسی ارائه می گردد. پرسشها، شبیه به موارد مطرح شده در کتاب های دانش آموز و کار می باشد.

Writing (نمره ۴)

تمرینات موجود در کتاب کار و کتاب دانش آموز می تواند به عنوان الگوی سؤال مورد استفاده قرار گیرد.

Grammar (نمره ۲)

در این بخش نیز نمونه سئوالات موجود در کتاب دانش آموز و کار در سه سطح **use-meaning-form** مورد استفاده خواهد بود.

Vocabulary (نمره ۲)

در این بخش نمونه سئوالات موجود در کتاب دانش آموز و کار می تواند به عنوان الگو مورد استفاده قرار گیرد.

- برای نیمسال دوم، یک سوم از مجموع نمرات نمره به نیمه ابتدائی کتاب و دو سوم آن به نیمه دوم کتاب اختصاص می یابد.
- آزمون نوبت اول پایه دوازدهم تا پایان قسمت گرامر درس دو است.

توجه:

- برای سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ از بخش **what you learned** هیچ سئوالی طرح نگردد.

- اکیداً توصیه می گردد که بخش صحبت کردن توسط دبیر محترم ضبط و جهت حفظ مستندات، لوح فشرده آن به مدیر واحد آموزشی تحویل گردد.

- بخش گوش دادن به صورت مکتوب و با پخش فایل صوتی به صورت کلاسی برگزار میشود. لازم است برگه بخش گوش دادن به برگه امتحان پایانی الصاق و فایل صوتی مربوطه در قالب لوح فشرده به مدیر واحد آموزشی تحویل گردد.

- برای تسهیل در طراحی سؤال مهارت های نوشتاری و خوانداری دوازده نمره ای، این آزمون از ۲۴ نمره طراحی و نمره نهائی تقسیم بر دو می گردد.

تبصره: نوبت دوم زبان انگلیسی پایه دوازدهم در وضعیت زرد (آزمون نهایی)

-در امتحان نوبت دوم سال دوازدهم، بخش گوش دادن آزمون باید به صورت سراسری و در همان روز آزمون نهایی و در ابتدای آن برگزار گردد.

-آزمون مهارت صحبت کردن در نوبت دوم این پایه تحصیلی، باید در امتحان مستمر نوبت دوم، توسط دبیر محترم بر اساس چک لیستهای استاندارد برگزار گردد.

-بارم بندی نوبت دوم از نمره ۴۰ در برگه امتحان نهایی به شرح زیر است:

* مهارت شنیداری (listening) ۱۰ نمره

۴نمره حداکثر دو متن شنیداری منتخب از کتاب درسی و ۶نمره متون شنیداری خارج از کتاب حداکثر ۳ متن کوتاه (متن های شنیداری خارج از کتاب باید در سطح کتاب درسی بوده و همسو با موضوعات کتاب درسی باشد).

* مهارت خوانداری (reading) ۱۰نمره

۴نمره از متون کتاب درسی و ۶ نمره از متون خارج از کتاب درسی در سطح کتاب درسی و هماهنگ و همسو با موضوعات کتاب درسی

* مهارت نوشتاری (writing) ۸ نمره

* واژگان (vocabulary) ۶ نمره

* دستور زبان (grammar) ۶ نمره

شایان ذکر است در تمامی بخش های آزمون، همسویی با موضوعات و محتوای کتاب درسی الزامی است.

بارمبندی درس فلسفه ۲ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

پایانی اول	پایانی دوم/دی و شهریور	
۳	۱	درس ۱: هستی و چیستی
۲/۵	۱	درس ۲: جهان ممکنات
۴/۵	۲	درس ۳: جهان علی و معلولی
۱	۰/۵	درس ۴: کدام تصویر از جهان؟
۴/۵	۲	درس ۵: خدا در فلسفه ۱
۴/۵	۱/۵	درس ۶: خدا در فلسفه ۲
۲۰	۸	جمع
	۳	درس ۷: عقل در فلسفه ۱
	۳	درس ۸: عقل در فلسفه ۲
	۱	درس ۹: آغاز فلسفه
	۲	درس ۱۰: دوره میانی
	۲/۵	درس ۱۱: دوران متاخر
	۰/۵	درس ۱۲: حکمت معاصر
	۲۰	جمع

بارمبندی درس جغرافیا ۳ (کاربردی) رشته علوم انسانی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

آزمون کتبی

شماره درس	نوبت اول	جمع	نوبت دوم	جمع	شهریورماه و دی	جمع
۱	۶/۵	۲۰	۱/۵	۱۵+۵	۳	۲۰
۲	۶/۵		۱/۵			
مهارت های جغرافیایی (۱)	۱/۵		۰/۵			
۳	۵/۵		۱/۵			
۴			۳			
مهارت های جغرافیایی (۲)			۲			
۵			۵			
۶			۴			
مهارت های جغرافیایی (۳)			۱			

۱. در آزمون کتبی نوبت اول کتاب جغرافیای ۳، ۲۰ نمره، سؤال طراحی شود.

۲. آزمون نوبت دوم (خردادماه) کتاب جغرافیای ۳، ۲۰ نمره دارد که به بخش اول کتاب (دروس ۱ الی ۳)،

۵ نمره و به بخش دوم کتاب (دروس ۴ الی ۶)، ۱۵ نمره تعلق می گیرد.

۳. در آزمون کتبی شهریور ماه کتاب جغرافیای ۳ نیز ۲۰ نمره سؤال طراحی شود.

بارمبندی درس تاریخ ۳ ایران و جهان معاصر رشته علوم انسانی پایه دوازدهم - سال
تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شماره درس	نوبت اول	نوبت پایانی (خرداد / شهریور / دی ماه، آموزش از راه دور، داوطلبان آزاد)
۱	۳	
۲	۴	۲
۳	۳	
۴	۳	۲
۵	۴	
۶	۳	۲
۷	۲۰ نمره	۲
۸		۳
۹		۳
۱۰		۲
۱۱		۲
۱۲		۲

ادامه بارم‌بندی درس تاریخ ۳ ایران و جهان معاصر پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ -

۱۳۹۹

جدول بارم‌بندی کیفی

ردیف	نوع پرسش	نمره
۱	به خاطر آوردن؛ مانند:	حداکثر ۳
	پرسش‌های کوتاه پاسخ؛ جور کردنی؛ چندگزینه‌ای؛ صحیح و غلط؛ تکمیل کردنی (جا خالی) توجه: ۱. در سؤال‌های جور کردنی، تمامی واژگان یا اصطلاحات مربوط به ستون پاسخ از یک جنس یا نوع باشد. ۲. طراحی سؤال‌های تکمیل کردنی یا جای خالی توصیه نمی‌شود، چنانچه تمایل به طرح چنین پرسش‌هایی دارید، واژگان و یا اصطلاحات مهم حذف شده را در پرسش‌نامه درج نمایید و از دانش‌آموزان بخواهید که واژه یا اصطلاح مناسب را در جای خالی درج نمایند.	
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی؛	حداکثر ۲
۳	توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی؛	حداکثر ۴
۴	تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه‌ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده‌های تاریخی؛	حداقل ۸
۵	مقایسه پدیده‌های تاریخی (نقش و عملکرد شخصیت‌ها؛ شرایط ظهور و سقوط تمدن‌ها و حکومت‌ها؛ رویدادها و تحولات مهم و ...؛) توجه: محتواهای مقایسه شده می‌تواند مربوط به درس‌ها و فصل‌های مختلف باشد و نه صرفاً یک درس یا فصل	حداقل ۲
۶	کاربست شواهد و مدارک تاریخی (نقشه‌ها، نمودارها، آثار و بناها، کتیبه، اسناد، متون) و استخراج و استنباط دلالت‌های آن‌ها؛ توجه: در طراحی چنین سؤال‌هایی، یک یا چند مورد از شواهد و مدارک تاریخی را در پرسش‌نامه ارائه و ذیل آن پرسش‌هایی را طرح نمایید. لازم به توضیح است که شواهد و مدارک تاریخی می‌تواند از خارج کتاب درسی نیز طرح شود، مشروط به آنکه کاملاً مرتبط با محتوای آموزش داده شده و در سطح شواهد و مدارک کتاب درسی باشد.	حداکثر ۲ (پیشنهادی)
۷	اظهار نظر و قضاوت؛ توجه: اظهار نظر و قضاوت می‌تواند در باره شخصیت‌های بزرگ، رویدادهای مهم و تأثیرگذار تاریخی، آثار و بناهای باستانی موجود در سایت‌های تاریخی و موزه‌ها که مورد بازدید دانش‌آموزان قرار گرفته و یا موضوع‌هایی که راجع به آن جست و جو و پژوهشی کرده‌اند، انجام شود. لازم به یادآوری است که هدف از این گونه پرسش‌ها، دستیابی دانش‌آموزان به پاسخی یکسان نیست و لذا ارزش‌گذاری و تخصیص نمره به پاسخ‌های چنین سؤال‌هایی بر اساس تناسب جواب با پرسش و نحوه استدلال و ساماندهی مطلب انجام شود.	حداکثر ۲

توجه:

از متن یک توضیح، نقشه‌ها، نمودارها، جدول‌ها و شواهد و مدارک، فقط به نحوی که در ردیف ۶ جدول فوق بیان شد، سنجش به عمل آید و مطلقاً به شکل دیگری هیچ پرسشی طرح نشود.
طراحان محترم توجه داشته باشند که تمامی پرسش‌ها باید بر اساس جدول اهداف و انتظارات عملکردی درس‌های کتاب طراحی شوند.

بارمبندی درس جامعه‌شناسی ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

دی‌ماه و شهریور	نوبت دوم	نوبت اول	درس
۱/۵	۵ نمره	۴ نمره	اول
۱/۵		۴ نمره	دوم
۱/۵		۴ نمره	سوم
۱/۵		۴ نمره	چهارم
۱/۵		۴ نمره	پنجم
۲/۵	۳		ششم
۲/۵	۳		هفتم
۲/۵	۳		هشتم
۲/۵	۳		نهم
۲/۵	۳		دهم
۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره	جمع

بارمبندی درس علوم اجتماعی (هویت اجتماعی) ۳ پایه دوازدهم مشترک کلیه رشته‌ها به
جز انسانی و معارف

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

درس	نوبت اول	نوبت دوم	دی‌ماه و شهریور
اول	۴ نمره	۵ نمره	۱/۵
دوم	۴ نمره		۱/۵
سوم	۴ نمره		۱/۵
چهارم	۴ نمره		۱/۵
پنجم	۴ نمره		۱/۵
ششم		۳	۲/۵
هفتم		۳	۲/۵
هشتم		۳	۲/۵
نهم		۳	۲/۵
دهم		۳	۲/۵
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره

ارزشیابی و بارم‌بندی درس تربیت‌بدنی ۳ پایه دوازدهم

دوره دوم متوسطه در شرایط زرد - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

بخش آموزش های حضوری:

در ارزشیابی بخش حضوری این درس که شامل آموزش مهارت های ورزشی است، معلم به صورت مستمر و در جریان آموزش به کمک روش های مختلفی از جمله ارزیابی معلم، خودارزیابی و ارزیابی همسالان با استفاده از ابزارهای رایج در تربیت‌بدنی همچون چک لیست خود ارزیابی ، چک لیست ارزیابی پروژه ،چک لیست مشاهده رفتار ، کارنمای ثبت تکالیف منزل، آزمون های کتبی آنلاین و ... وضعیت دانش آموزان را در طول آموزش های حضوری سال تحصیلی ارزیابی می کند.

بخش آموزش های غیر حضوری:

در ارزشیابی بخش غیر حضوری این درس که شامل آموزش امادگی جسمانی و موضوعات دانشی است، معلم به صورت مستمر و در جریان آموزش به کمک روش های مختلفی از جمله خودارزیابی و ارزیابی والدین با استفاده از ابزارهای رایج در تربیت‌بدنی همچون چک لیست خود ارزیابی ، چک لیست ارزیابی پروژه ،چک لیست مشاهده رفتار ، کارنمای ثبت تکالیف منزل، آزمون های کتبی آنلاین و ... وضعیت دانش آموزان را در طول آموزش های غیر حضوری سال تحصیلی ارزیابی می کند.

جمع بندی و گزارش دهی:

نمره پایانی دانش آموز بر پایه بارم بندی زیر محاسبه و در پایان هر نوبت تحصیلی به عنوان نمره نهایی این درس اعلام و در کارنامه او ثبت خواهد شد.

جدول بارم بندی نمره درس تربیت بدنی پایه دوازدهم در شرایط زرد مدارس در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوع آموزش	محتوای آموزشی	ملاک های ارزیابی	روش سنجش و ارزیابی	ابزار جمع آوری داده ها	بارم بندی (نمره)
حضور	بخش مهارت های ورزشی (۱۰نمره)	رفتار های فردی و اجتماعی (پوشش ورزشی، حضور به موقع، اجرای تکالیف و مسئولیت پذیری، کنترل هیجانات و احترام به دیگران، رعایت بهداشت فردی و عمومی و ...)	ارزیابی همسالان خودارزیابی ارزیابی معلم	چک لیست مشاهده رفتار دفتر گزارشات سرگروه چک لیست ارزیابی از خود یا دیگران	۲
					۴
					۱
					۱
					۲
غیر حضور	آمادگی جسمانی (۸نمره)	شناخت مفاهیم و اصول آمادگی جسمانی	ارزیابی معلم	چک لیست مشاهده رفتار چک لیست ارزیابی پروژه آزمون های کتبی آنلاین	۲
					۲
					۴
					۲
					۲
موضوعات دانشی (۲نمره)	شناخت موضوعات مربوط به زندگی فعال	ارزیابی معلم	ارزیابی والدین	چک لیست مشاهده رفتار پروژه گزارش تکالیف منزل آزمون های کتبی آنلاین	۲
					۲
مجموع نمرات					۲۰

بارمبندی درس مدیریت خانواده و سبک زندگی پسران ۱۱۲۲۴۱ کد پایه دوازدهم - سال
تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

استان های گیلان، زنجان، لرستان، آذربایجان غربی، کردستان، بوشهر، یزد، سیستان و بلوچستان، کهگیلویه و
بویر احمد، ایلام، هرمزگان، گلستان، البرز، خراسان جنوبی، سمنان

شماره فصل	شماره درس	عنوان درس	شماره صفحه	نوبت اول	نوبت دوم دی / شهریور
اول	۱	روابط انسانی	۱۹-۱۲	۱	۱
	۲	من در رابطه با خودم	۲۷-۲۰	۲	
	۳	من در رابطه با دیگران	۳۷-۲۸	۱	
دوم	۴	مسئولیت ها و انتظارات در خانواده	۴۷-۳۸	۱/۵	۲/۵
	۵	انتخاب و پیامدهای آن در روابط	۵۹-۴۸	۳	
	۶	دلبستگی و شیفتگی	۶۹-۶۰	۲/۵	
	۷	دلبستگی و روابط پایدار	۷۹-۷۰	۲	
سوم	۸	ضرورت ازدواج ۱-	۸۷-۸۰	۱/۵	۱/۵
	۹	ضرورت ازدواج ۲-	۹۵-۸۸	۱/۵	
	۱۰	شرایط مناسب برای ازدواج ۱-	۱۰۳-۹۶	۲	
	۱۱	شرایط مناسب برای ازدواج ۲-	۱۱۳-۱۰۴	۲	
چهارم	۱۲	ملاک ها و اولویت ها در انتخاب همسر	۱۲۵-۱۱۴		۲
	۱۳	اقدام برای ازدواج	۱۳۵-۱۲۶		
	۱۴	اصول حاکم بر فرایند ازدواج	۱۵۳-۱۳۶		
پنجم	۱۵	آداب و رسوم ازدواج	۱۷۱-۱۵۴		۲
	۱۶	ازدواج و تفاوت های همسران	۱۸۷-۱۷۲		
	۱۷	همسویی و سازگاری پس از ازدواج	۱۱۴۰۰-۱۸۸		
ششم	۱۸	مدیریت خانواده	۲۱۳-۲۰۰		۱/۵
	۱۹	تربیت فرزند	۲۲۳-۲۱۴		
	۲۰	عشق، ایمان و زندگی سعادت‌مندانه	۲۳۵-۲۲۴		
	جمع نمرات				

بارمبندی درس مدیریت خانواده و سبک زندگی جدید پسران کد ۱۱۲۲۴۱ پایه دوازدهم
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

استان‌های همدان، اصفهان، خراسان رضوی، فارس، آذربایجان شرقی، اردبیل، خوزستان، کرمانشاه، کرمان،
چهار محال و بختیاری، قزوین، خراسان شمالی، تهران / شهرستان‌های استان تهران، قم، مرکزی، مازندران

شماره فصل	شماره درس	عنوان درس	شماره صفحه	نوبت اول	نوبت دوم
اول	۱	هویت و آرمان	۲-۶	۱	۱/۵
	۲	آزادی و میل	۱۳-۷	۲	
	۳	دوستی‌های مختلط	۱۹-۱۴	۱	
دوم	۴	عقل و آزادی	۲۵-۲۰	۱/۵	۳/۵
	۵	حیا و بی‌اعتنایی	۲۹-۲۶	۳	
	۶	خویشنداری	۳۶-۳۰	۲/۵	
	۷	احساس گناه	۴۰-۳۷	۲	
	۸	قطع رابطه	۴۱-۴۶	۱/۵	
	۹	اصول تعامل دو جنس	۴۷-۵۱	۱/۵	
	۱۰	رابطه عمیق و صمیمی زن و مرد	۵۶-۵۲	۲	
	۱۱	نامزدی	۶۳-۵۷	۲	
سوم	۱۲	پختگی عقلی	۷۱-۶۴		۱/۵
	۱۳	پختگی اجتماعی ۱	۷۷-۷۲		۱/۵
	۱۴	پختگی اجتماعی ۲	۸۳-۷۸		۱/۵
	۱۵	پختگی اقتصادی	۹۱-۸۴		۱/۵
	۱۶	پختگی عاطفی	۹۲-۹۸		۱/۵
چهارم	۱۷	انعطاف و مثبت‌نگری	۱۰۴-۱۰۰		۱
	۱۸	مهارت حل اختلاف	۱۰۵-۱۱۱		۱/۵
پنجم	۱۹	انگیزه‌ها و معیارهای انتخاب همسر	۱۱۸-۱۱۴		۱/۵
	۲۰	زن زندگی	۱۲۴-۱۱۹		۱/۵
	۲۱	همتایی	۱۳۱-۱۲۵		۱
	۲۲	شیوه‌های آشنایی برای ازدواج	۱۳۲-۱۳۸		۱
جمع نمرات					
				۲۰	۲۰

بارم‌بندی درس مدیریت خانواده و سبک زندگی دختران کد ۱۱۲۲۴۰ پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

صحنه	شماره نما	عنوان نما	شماره صفحه	بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم دی / شهریور
اول	۱	حس دختری ...	۲۳-۱۲	۱	۰/۵
	۲	دختر یعنی این ...	۳۲-۲۴	۱/۵	
دوم	۳	در جست‌وجوی هویت (اختیاری)	۴۶-۳۴	۰	۰
	۴	من و مامان و بابا	۵۵-۴۷	۲	۰/۵
سوم	۵	ازدواج در بین چالش‌ها ۱	۶۹-۵۶	۲/۵	۲
	۶	ازدواج در بین چالش‌ها ۲	۷۹-۷۰	۲/۵	
	۷	ازدواج کنم چه فایده؟	۸۶-۸۰	۲	
	۸	چه عجله‌ایه؟	۹۹-۸۷	۱/۵	
چهارم	۹	کدبانو باش	۱۱۱-۱۰۰	۱/۵	۲
	۱۰	پختگی عقلی	۱۲۰-۱۱۲	۲	
	۱۱	پختگی اجتماعی	۱۲۹-۱۲۱	۲	
	۱۲	پختگی عاطفی	۱۳۸-۱۳۰	۱/۵	
پنجم	۱۳	مجبورم؛ نمیتوانم با او ازدواج نکنم	۱۵۰-۱۳۹	۰	۱/۵
	۱۴	از ماست که بر ماست	۱۵۷-۱۵۱	۰	۲
	۱۵	عبور از چالش‌های عاطفی	۱۶۶-۱۵۸	۰	۱/۵
ششم	۱۶	از ازدواج چی میخوام؟	۱۷۹-۱۶۷	۰	۱
	۱۷	مرد زندگیت را بشناس ۱	۱۸۸-۱۸۰	۰	۱/۵
	۱۸	مرد زندگیت را بشناس ۲	۱۹۸-۱۸۹	۰	۱
هفتم	۱۹	همتای خودت را بشناس	۲۱۳-۱۹۹	۰	۱
	۲۰	چطور آشنا شویم؟	۲۲۳-۲۱۴	۰	۱/۵
	۲۱	خواستگاری حواس جمع میخواد	۲۳۱-۲۲۴	۰	۱
	۲۲	با اجازه بزرگترها	۲۴۱-۲۳۲	۰	۱/۵
هشتم	۲۳	با هم دعوا نکنید!! (اختیاری)	۲۵۸-۲۴۲	۰	۰
نهم	۲۴	بروید با هم بسازید! (اختیاری)	۲۷۶-۲۵۹	۰	۰
دهم	۲۵	میخوام برم سر کار	۲۹۴-۲۷۷	۰	۱/۵
جمع				۲۰	۲۰

ارزشیابی و بارم‌بندی درس سلامت و بهداشت پایه دوازدهم در شرایط نیمه‌حضوری (زرد) سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

در آموزش‌های حضوری و غیرحضوری در این درس، ارزشیابی دانش‌آموزان مشتمل بر دو نوع ارزشیابی مستمر و ارزشیابی پایانی است:

الف - ارزشیابی مستمر (۲۰ نمره)

در ارزشیابی مستمر آموزش‌های حضوری و غیرحضوری، آموخته‌ها و فعالیت‌های دانش‌آموزان در درس سلامت و بهداشت، در سه بخش ارزیابی می‌شود:

۱- مشاهدات معلم از میزان مشارکت دانش‌آموزان در انجام فعالیت در کلاس و منزل (۱۰ نمره) شامل:

- ابراز علاقه نسبت به انجام فعالیت و مشارکت فعال در انجام آن
- بهره‌گیری از اطلاعات و تجربیات خود در ارتباط با انجام فعالیت
- رعایت نظم و ترتیب از طریق انجام به‌موقع فعالیت و ارائه گزارش آن

۲- بررسی نتایج کاردانش‌آموزان در کتاب درسی (۵ نمره) شامل:

- تکمیل برگه‌های خودارزیابی‌ها،
- پر کردن جداول،
- پاسخ به سؤالات،
- محاسبه و اندازه‌گیری

۳- بررسی پروژه پژوهشی که در طول سال تحصیلی توسط دانش‌آموز انجام می‌شود (۵ نمره) شامل:

- تعیین هدف پژوهش
- طراحی و اجرای صحیح مراحل انجام کار با مراجعه به معلم و دریافت بازخوردهای لازم
- تهیه خلاصه گزارش پژوهش و نتایج آن
- آمادگی لازم برای ارائه گزارش و پاسخ به سؤالات مرتبط با آن

ب - ارزشیابی پایانی (۲۰ نمره)

بر اساس نتایج آزمون کتبی است که در پایان هر نوبت تحصیلی به صورت حضوری و یا غیرحضوری (آنلاین) و بر اساس بارم‌بندی ارائه شده در جدول زیر از دانش‌آموزان به عمل می‌آید.

شماره فصل	عنوان فصل	شماره درس	عنوان درس	نوع آموزش	بارم نوبت اول	بارم نوبت دوم دی / شهریور
۱	سلامت	۱	سلامت چیست؟	حضوری	۱/۵	۲
		۲	سبک زندگی	غیرحضوری	۱/۵	
۲	تغذیه سالم و بهداشت مواد غذایی	۳	برنامه غذایی سالم	حضوری	۲	۳
		۴	کنترل وزن و تناسب اندام	حضوری	۲	
		۵	بهداشت و ایمنی مواد غذایی	غیرحضوری	۲	
۳	پیشگیری از بیماری‌ها	۶	بیماری‌های غیر واگیر	حضوری	۳	۳
		۷	بیماری‌های واگیر	حضوری	۳	
۴	بهداشت در دوران نوجوانی	۸	بهداشت فردی	حضوری	۳	۲
		۹	بهداشت ازدواج و باروری	غیرحضوری	۲	
		۱۰	بهداشت روان	حضوری	-	
۵	پیشگیری از رفتارهای پرخطر	۱۱	مصرف دخانیات و الکل	حضوری	-	۲
		۱۲	اعتیاد به مواد مخدر و عوارض آن	غیرحضوری	-	
۶	محیط کار و زندگی سالم	۱۳	پیشگیری از اختلالات اسکلتی-عضلانی (کمردرد)	حضوری	-	۲
		۱۴	پیشگیری از حوادث خانگی	غیرحضوری	-	
جمع نمرات						
					۲۰	۲۰

بارمبندی درس ریاضیات ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شهریور و دی	نوبت دوم	نوبت اول	محدوده فصل	فصل
۳	۲	۷	کل	۱
۳	۲	۵	کل	۲
۲	۲	۵	کل	۳
۵	۱	۳	تا صفحه ۷۶	۴
	۴		صفحه ۷۷ به بعد	
۳	۳/۵	۳	کل	۵
۲/۵	۳/۵		کل	۶
۱/۵	۲		کل	۷
۲۰	۲۰		۲۰	جمع

بارمبندی درس هندسه ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شهریور و دی	نوبت دوم	نوبت اول	محدوده فصل	فصل
۶	۴	۱۰	کل	۱
۸	۳	۱۰	تا صفحه ۴۶	۲
	۵		صفحه ۴۶ به بعد	
۶	۸	۲۰	کل	۳
۲۰	۲۰		جمع	

بارمبندی درس ریاضی و آمار ۳ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شهریور و دی	نوبت دوم	نوبت اول	محدوده فصل	فصل
۸	۵	۱۵	کل	۱
۵/۵	۲	۵	تا صفحه ۶۰	۲
	۳/۵		صفحه ۶۰ به بعد	
۶/۵	۹/۵	۲۰	کل	۳
۲۰	۲۰		جمع	

بارمبندی درس ریاضیات گسسته پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شهریور و دی	نوبت دوم	نوبت اول	محدوده فصل	فصل
۷	۵	۱۵	کل	۱
۶	۲	۵	تا صفحه ۴۲	۲
	۵		صفحه ۴۲ به بعد	
۷	۸	۲۰	کل	۳
۲۰	۲۰		جمع	

بارمبندی درس حسابان ۲ پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شهریور و دی	نوبت دوم	نوبت اول	محدوده فصل	فصل
۳/۵	۲/۵	۷	کل	۱
۳	۲	۶	کل	۲
۳	۲/۵	۷	کل	۳
۶	۷	۲۰	کل	۴
۴/۵	۶		کل	۵
۲۰	۲۰	جمع		

بارمبندی درس فیزیک ۳ رشته ریاضی و فیزیک پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شماره فصل	نوبت اول	نوبت پایانی (آزمون های نهایی؛ خرداد، شهریور و دی)
اول	۷/۲۵	۳/۷۵
دوم	۸/۲۵	۴
سوم تا ص ۷۷ (سرموج طولی) و تمرین های مربوط از آخر فصل	۴/۵	۳/۷۵
سوم از ص ۷۷ (سرموج طولی) تا آخر فصل		
چهارم		۳/۲۵
پنجم		۲/۷۵
ششم		۲/۵
جمع	۲۰	۲۰

- ۱- نمره هر فصل حداکثر می تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول بالا تغییر کند.
  - ۲- از مطالب مربوط به خوب است بدانید، زندگینامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت های تحقیقی، واژه نامه و مواردی که در پاورقی برخی از صفحه های کتاب اشاره شده است و از پیوست ها، نباید پرسش یا مسئله ای در آزمون ها طراحی شود.
  - ۳- در هر آزمون ثابت های فیزیکی مورد نیاز داده شود.
  - ۴- نوشتن یکاها در پاسخ ها الزامی است.
  - ۵- افزون بر موارد بالا، هنگام طراحی آزمون به نکات مندرج در هر بخش از راهنمای معلم نیز توجه شود.
- پیشنهاد می شود در ارزیابی های مستمر و پایانی ، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد.**
- جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آن ها را نشان می دهد.**

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۱-۳	۱-۲
۲	اجرای آزمایش ، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و ...	۲-۴	۲-۴
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش (انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی ، کنجکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (دانش، کاربرد ، استدلال و قضاوت)	۱-۴	۴-۷
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۴	۹-۱۱
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)		۱-۳

بارمبندی درس فیزیک ۳ رشته علوم تجربی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

شماره فصل	نوبت اول	نوبت پایانی (آزمون های نهایی؛ خرداد، شهریور و دی)
اول	۸	۴
دوم	۸/۵	۴/۲۵
سوم تا ص ۶۲ (ابتدای ۳-۶ مشخصه های موج) و تمرین های مربوط از آخر فصل)	۳/۵	۶/۷۵
سوم (ابتدای ۳-۶ مشخصه های موج) تا آخر فصل		
چهارم		۵
جمع	۲۰	۲۰

۱- نمره هر فصل حداکثر می تواند تا ۰/۵ نمره نسبت به جدول بالا تغییر کند.

۲- از مطالب مربوط به خوب است بدانید، زندگی نامه دانشمندان و تاریخ علم، نتایج فعالیت های تحقیقی، واژه نامه و مواردی که در پاورقی برخی از صفحه های کتاب اشاره شده است و از پیوست ها، نباید پرسش یا مسئله ای در آزمون ها طراحی شود.

۳- در هر آزمون ثابت های فیزیکی مورد نیاز داده شود.

۴- نوشتن یکاها در پاسخ ها الزامی است.

۵- افزون بر موارد بالا، هنگام طراحی آزمون به نکات مندرج در هر بخش از راهنمای معلم نیز توجه شود.

پیشنهاد می شود در ارزیابی های مستمر و پایانی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را در این آزمون نشان می دهد.

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۱-۳	۱-۲
۲	اجرای آزمایش، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و ...	۲-۴	۲-۴
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش (انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی، کنجکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (دانش، کاربرد، استدلال و قضاوت)	۱-۴	۴-۷
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۴	۹-۱۱
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)		۱-۳

بارمبندی درس شیمی ۳ رشته علوم تجربی پایه دوازدهم - سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹

نوبت پایانی (آزمون های نهایی - خرداد، شهریور، دی)	نوبت اول	فصل
۶/۵	۱۱/۵	اول (مولکول ها در خدمت تندرستی)
۵	۸/۵	دوم (آسایش و رفاه در سایه الکتروشیمی)
۴		سوم (شیمی جلوه ای از هنر، زیبایی و ماندگاری)
۴/۵		چهارم (شیمی راهی به سوی آینده روشن تر)
۲۰	۲۰	مجموع

• نمرات هر فصل می تواند نیم نمره نسبت به بارم پیشنهادی فوق تغییر کند.

➤ توصیه ها و محدوده طرح پرسش ها در آزمون

- سهم محاسبات کمی و عددی در هر آزمون بین ۳۰ تا ۳۵ درصد از نمره کل آزمون را شامل می شود.
- آیا می دانید، تفکر نقاد و در میان تارنما ها جزو ارزشیابی نیست.
- در صورت پرسش، داده های حافظه محور و مورد نیاز ارائه شود.
- پیوست جدول تناوبی در آزمون ضروری است.
- پیشنهاد مؤکد می شود پرسش های مرتبط با زندگی و صنعت طراحی کنید و اطلاعات و داده هایی درباره مفاهیم درسی موجود در کتاب ارائه و بر اساس داده های صورت مسئله پرسش های مفهومی و با سطوح بالای ارزشیابی طرح کنید.
- معادله شیمیایی موازنه شده در محاسبات کمی و عددی داده شود.
- رسم آرایش الکترونی تا عنصر شماره ۳۶ جدول تناوبی مجاز است.
- نامگذاری ترکیب های آلی جزو اهداف کتاب درسی است و فقط نام ترکیب های آلی موجود در کتاب می تواند مورد ارزشیابی قرار گیرد.

در ارزیابی های مستمر و نهایی، انتظارات عملکردی مورد توجه قرار گیرد. جدول زیر فهرستی از این انتظارات و سهم آنها را نشان می دهد:

ردیف	انتظارات عملکردی	مستمر	پایانی
۱	طراحی آزمایش	۲-۴	۲
۲	اجرای آزمایش، ثبت داده ها، نتیجه گیری و ارائه گزارش	۲-۴	-
۳	تجزیه و تحلیل داده ها، رسم نمودار، نتیجه گیری از داده ها، پیش بینی و نمودار خوانی و	۲-۴	۲
۴	انجام تحقیق و جمع آوری اطلاعات (طراحی، اجرا، ثبت داده ها، تجزیه و تحلیل، ارائه گزارش)	۲-۳	-
۵	مشارکت و تعامل در فرایند آموزش (انجام فعالیت های عملی و آزمایشگاهی، مشارکت در بحث های گروهی، کنجکاوی علمی و طرح پرسش های مفهومی)	۴-۶	-
۶	پاسخ به پرسش های مفهومی (کاربرد، استدلال و قضاوت)	۱-۳	۸
۷	توانایی حل پرسش های محاسباتی	۲-۳	۶
۸	حل مسائل در شرایط جدید (کاربرد و استدلال)	-	۲

ارزشیابی زیست‌شناسی ۳ پایه دوازدهم

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

ارزشیابی از دانش آموزان در مورد این درس به دو صورت مستمر و نهایی انجام می‌شود. ارزشیابی مستمر براساس فعالیت‌های گروهی یا انفرادی دانش‌آموزان در کلاس یا خارج از کلاس و در طول سال تحصیلی انجام می‌شود. این ارزش‌یابی براساس مشاهدات معلم و تعامل بین معلم و دانش‌آموز در هنگام انجام هر فعالیت و براساس عملکرد دانش‌آموزان در انجام فعالیت‌ها، مانند ارائه گزارش، مشارکت در بحث‌های گروهی، پاسخ به پرسش‌های کتبی و شفاهی انجام می‌شود. نمره این ارزشیابی برای هر نوبت (نوبت اول سال و نوبت دوم سال) ۲۰ نمره است.

ارزشیابی پایانی به صورت آزمون کتبی انجام می‌شود. در نوبت اول ۲۰ نمره از چهار فصل اول کتاب (تا پایان صفحه ۶۲)، و در نوبت خرداد، شهریور و دی ماه ۲۰ نمره از همه کتاب مطابق با جدول زیر پیشنهاد می‌شود.

نکات قابل توجه:

- ۱- طرح پرسش از مطالب مربوط به بیشتر بدانید، واژه‌شناسی، پاورقی‌ها و پیوست‌های آخر کتاب در همه آزمون‌ها ممنوع است.
- ۲- گرچه نمره جداگانه‌ای برای فعالیت‌های کتاب زیست‌شناسی ۳ منظور نشده است، اما بدیهی است که بخشی از نمره هر فصل به فعالیت‌های آن فصل اختصاص دارد. طراحان محترم در طراحی پرسش برای هر فصل، فعالیت‌ها و نتایج آن‌ها را مد نظر قرار دهند.

شماره فصل و عنوان	نوبت اول (۲۰ نمره)	نوبت پایانی (آزمون‌های نهایی خرداد شهریور و دی ماه) (۲۰ نمره)
۱. مولکول‌های اطلاعاتی	۶	۲/۵
۲. جریان اطلاعات در یاخته	۵	۲/۵
۳. انتقال اطلاعات در نسل‌ها	۴	۲/۵
۴. تغییر در اطلاعات وراثتی	۵	۲/۵
۵. از ماده به انرژی		۲/۵
۶. از انرژی به ماده		۲/۵
۷. فناوری‌های نوین زیستی		۲/۵
۸. رفتارهای جانوران		۲/۵
جمع	۲۰	۲۰

بارمبندی درس آمادگی دفاعی پایه دوازدهم فنی و حرفه‌ای - کاردانش کد ۱۱۰۲۱۵
سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

شهریور ودی		نوبت دوم		نوبت اول		شماره و نام درس
عملی	تئوری	عملی	تئوری	عملی	تئوری	
	۱/۵		۰/۵		۲	درس اول: امنیت پایدار
	۲		۰/۵		۲	درس دوم: اقتدار دفاعی
	۱/۵		۰/۵		۲	درس سوم: انقلاب اسلامی
	۱/۵		۰/۵		۲	درس چهارم: آشنایی با بسیج
	۱/۵		۱		۲	درس پنجم: علوم و معارف دفاع مقدس
	۱/۵		۰/۵		۲	درس ششم: الگوها و اسوه‌های پایداری و مقاومت
	۱/۵		۱/۵			درس هفتم: آشنایی با نیروهای مسلح و خدمت مقدس سربازی
	۲		۱/۵			درس هشتم: من یک رزم‌آورم
	۲		۱/۵			درس نهم: شناخت و مقابله با جنگ نرم
	۲		۱/۵			درس دهم: پدافند غیرعامل
	۱/۵		۱/۲۵			درس یازدهم: ایمنی و پیشگیری
	۱/۵		۱/۲۵			درس دوازدهم: امداد و نجات
	۲۰	۸	۱۲	۸	۱۲	جمع
	۲۰		۲۰		۲۰	